

GİRİŞİMCİLİK

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DÖNEM PROJESİ
ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ ANABİLİM DALI
ÇALIŞMA EKONOMİSİ VE ENDÜSTRİ İLİŞKİLERİ (TEZSİZ) (İ.Ö.) PROGRAMI**

Cemil ARMAĞAN

Danışman : Doç. Dr. Kamil ORHAN

**Ocak 2018
DENİZLİ**

YÜKSEK LİSANS PROJE ONAY FORMU

Çalışma Ekonomisi ve Endüstriyel İlişkiler Bilim Dalı öğrencisi Cemil ARMAĞAN tarafından hazırlanan “Girişimcilik” başlıklı Yüksek Lisans Projesi tarafımdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından Yüksek Lisans Projesi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Kamil Orhan

Danışman

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun...*18/01/2018*...
tarih ve ..*03/08*.....sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mehmet Vefa NALBANT

Müdür

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmanın doğrudan birincil ürünü olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atıfta bulunulduğunu beyan ederim.

Cemil ARMAĞAN

ÖNSÖZ / TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans eğitim ve öğretimimde, ders aldığım tüm hocalarıma; yüksek lisans projemin hazırlanmasında sürekli bilgi, fikir ve tecrübesine başvurduğum, sosyal yaşamda da yaşam rehberimiz olan kıymetli hocam Doç. Dr. Kamil ORHAN'a, yine yüksek lisans öğretimi ve proje konumu seçmemde üzerimde emeği olan değerli hocalarım Prof. Dr. Oğuz KARADENİZ, Doç. Dr. Handan KUMAŞ, Yrd. Doç. Dr. Türkmen Taşer AKBAŞ ve Yrd. Doç Dr. Çağla Ünlütürk ULUTAŞ 'a projenin hazırlanmasında ve yüksek lisans yapmamda beni cesaretlendiren destek ve katkılarından ötürü başta Kemal DEMİREL, Nail KALEMCI, Yunus BAHADIR ve Doç. Dr. Mustafa BULUŞ olmak üzere tüm değerli büyüklerime, bütün yaşamım boyunca emeğini ve desteğini sürekli üzerimde hissettiğim çok kıymetli babam, annem ve kardeşim özveriniz ve desteğiniz için teşekkür ediyorum.

ÖZET

GİRİŞİMCİLİK

Armağan, Cemil

Dönem Projesi

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Anabilim Dalı

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri (Tezsiz) (İ.Ö.) Programı

Proje Yöneticisi: Doç. Dr. Kamil Orhan

Ocak 2018, xlviii+48 Sayfa

Girişimci, olmayan fırsatı doğuran olan fırsatı kovalayan, bulduğu fırsatı da tüketicinin ihtiyacına ve isteğine sunmak üzere üretim faktörlerini birleştirip firması üzerinden risk alan kişidir. Girişimcilik ise; ihtiyacın doğması yani aslında insanlığın doğmasıyla ortaya çıkmış varlığının sürdürülebilirliğini ve gelirin sürdürülebilirliğini sağlamak üzere faaliyet gösterme eylemidir. Girişimcilik, ihtiyaçların doğmasıyla ortaya çıkan ekonomi biliminin zamanla değişmesi ve gelişmesine doğrudan ayak uydurmuş ekonominin bütüncü parçalarından biridir.

Ülkemiz genç ve dinamik nüfusunun yanında gelişmekte olan bir ülke modeline sahip olması nedeniyle girişim ve girişimcilik olgusu, ülkenin ekonomik profili açısından stratejik bir önem arz etmektedir. Çünkü ülkenin gelişmişlik düzeyi atıl kapasiteyi etkin hale getirerek, iş gücünü verimli kullanarak ve aynı zamanda artan ihtiyaçların karşılanması halinde yukarı çıkacaktır. Ülkenin beşeri, sosyal, kültürel ve ekonomik olarak büyümesi tüm dinamiklerinin birlikte ihtiyaçların karşılanması için aktif rol alması gerekmektedir. Devlet “girişimcinin girişiminin” önündeki engelleri kaldırmanın yanında yeni imkan sahaları ortaya çıkararak kendi üzerine düşeni de yapmak durumundadır.

Bu çalışmanın amacı; ülkemizde girişimcilik kültürünün oluşması ve girişimcinin desteklenmesi için İŞKUR ve KOSGEB gibi kurumlar da piyasada etkin olarak düzenleyici politikalarıyla faaliyet göstermekte olup, asıl desteğe ihtiyacı olan küçük ve orta büyüklükteki işletmelere projeksiyon çizmekte ve destek sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler; Girişim, Girişimcilik, Ekonomik Büyüme, Devlet Desteği

ABSTRACT**GİRİŞİMCİLİK**

Armağan, Cemil

Term Project

Department of Labor Economics and Industrial Relationship

Department of Labor Economics and Industrial Relationship (Master's Non-Thesis) (İ.Ö.)

Programme

Adviser of Term Project: Doç. Dr. Kamil Orhan

January 2018, xlviii+48 Pages

An entrepreneur is the person who gives birth to the opportunity not existing, follows the existing opportunity, and takes risk through his/her firm when he/she finds an opportunity by means of combining the production factors to offer to the need and demand of the consumer. Entrepreneurship, on the other hand, is the action of being in an activity to sustain its existence and to ensure the sustainability of its income. Entrepreneurship is one of the complimentary parts of the economy which directly kept pace with change and development of the science of economy which emerged with the existence of needs.

Since our country has a young and dynamic population and is a developing country, the fact of enterprise and entrepreneurship has a strategic importance for the economic profile of the country. Because, the level of development of a country will increase in the case unutilized capacity is activated, labor force is efficiently used, and also increasing needs are satisfied. Growing of the country with regards to human, social, cultural, and economic aspects depends on the active role of all dynamics together to meet the needs. The government is required to eliminate the obstacles before the “enterprise of the entrepreneur” and also release new opportunities.

The aim of this study, to create an entrepreneurship culture and support the entrepreneurs in our country, bodies such as Turkish Labor Agency and KOSGEB work with their regulatory policies and ensure projections for small and medium sized enterprises as well as supporting them.

Key words; Attempt, Entrepreneurship, Economic Growth, Support of Government

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ / TEŞEKKÜR	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ŞEKİLLER DİZİNİ	vi
TABLolar DİZİNİ	vii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞİMCİLİKLE İLGİLİ KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

1.1. Girişimci Kavramı	3
1.2. Girişimcilik Kavramı	3
1.3. Girişimcilikle İlişkili Kavramlar	4
1.4. Dünyada Girişimciliğin Gelişimi	5
1.5. Türkiye’de Girişimciliğin Gelişimi	6
1.5.1. 1923 - 1929 Yılları Arasında Özel Girişimciliğe Teşvik	7
1.5.2. 1946 - 1960 Yılları Arasında Liberal Ekonomiye Geçiş	7
1.5.3. 1960 - 1980 Yılları Arasında Planlı Ekonomi Denemesi	7
1.5.4. 1980’den Günümüze Kadar Dışa Açık Liberal Ekonomi	8
1.6. Girişimciliğin Önemi	10
1.6.1. İstihdam Sorununa Çözüm Olarak Girişimcilik	11
1.6.2. Yeni Ekonomi ve Girişimcilik	11
1.6.3. Teorik Gelişmeler ve Girişimciliğin Genel Kabulü	12
1.7. Girişimcilik Türleri	13
1.7.1. Esnaf Girişimciliği	13
1.7.2. Ekogirişimcilik	14
1.7.3. Stratejik Girişimcilik	15
1.7.4. Kamu Girişimciliği	16
1.7.5. Sosyal Girişimcilik	18
1.7.6. Akademik Girişimcilik	20
1.8. Girişimcilik Ruhu	22
1.9. Girişimciliği Etkileyen Kişilik Özellikleri	23
1.9.1. Yeni Deneyimlere Açıklık	24
1.9.2. Öz-Denetim ve Sorumluluk/Bilinçlilik	24
1.9.3. Dışa Dönüklük	25
1.9.4. Yumuşak Başlılık/Geçimlilik – Uyumluluk	25
1.9.5. Nevrotiklik – Duygusal Dengesizlik	26

İKİNCİ BÖLÜM
GİRİŞİMCİLİK HAKKINDA
TAPU - EMLAK SEKTÖRÜ İLE İLGİLİ YAPILAN BİR ARAŞTIRMA

2.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı	30
2.2. Araştırmanın Yöntemi	30
2.3. Araştırma Hipotezleri	30
2.4. Araştırma Bulguları ve Değerlendirilmesi	31
SONUÇ VE ÖNERİLER	41
KAYNAKLAR	42
EKLER	47
ÖZGEÇMİŞ	48

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. İnternet Erişim İmkanı Yüzdesi	13
Şekil 2. Girişimcilik Pramidi	14
Şekil 3. Kamuda Çalışanların Toplam Nüfusa Oranı	16
Şekil 4. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi	21
Şekil 5. Kadın İstihdam Oranı	27
Şekil 6. Girişim Sayısı, Çalışan Sayısı	27
Şekil 7. Üniversite Proje Sayısı	28
Şekil 8. Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Sektörel Güven Endeksleri	29
Şekil 9. Konut Projeleri	29
Şekil 10. TKGM Personel Hareketleri (2010 – 2017)	37
Şekil 11. TKGM Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı	38
Şekil 12. TKGM Personelin Yaşa Göre Dağılımı	38

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Girişimcilik Ekosistemi'nin Unsurları	4
Tablo 2. Dünya Bankası İşe Başlama Göstergesi 2014 – 2015	6
Tablo 3. Girişimcilerin Coğrafi Dağılımı	9
Tablo 4. Açılan ve Kapanan Şirket Sayıları	9
Tablo 5. Kalkınma Planı – Girişimcilik ve KOBİ'lere İlişkin Gelişmeler ve Hedefler	10
Tablo 6. KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri – Yıl Bazında	28
Tablo 7. Yeni Girişim Desteğinden Faydalanan İşletme Sayısı ve Verilen Destek Tutarı	28
Tablo 8. Tapu – Emlak Sektöründeki Girişimci Özellikleri	36
Tablo 9. İşteki Durumuna Göre İstihdam Edilenler ve Cinsiyet Oranı, 2014 – 2015	39
Tablo 10. Yaş Grubuna ve Sektöre Göre İşveren Olarak Çalışanları Dağılımı, 2014 – 2015	39
Tablo 11. Eğitim Durumu ve Sektöre Göre İşveren Olarak Çalışanların Dağılımı, 2014 – 2015	40
Tablo 12. İşveren Girişimlerin Kuruluş Yıllarına Göre Dağılımı, 2015	40

GİRİŞ

Girişimciler ekonomilerin yapıtaşlarıdır. Onlarsız ekonomik istikrar, büyüme ve refah kavramlarından bahsetmek doğru olmayacaktır. Özellikle Türkiye gibi gelişmesini tam olarak tamamlamamış ülkelerde girişimciler ve girişimcilik kavramları oldukça önem arz etmektedir. Girişimcilerin oynadığı rolü sadece ekonomik bir platformda değerlendirmek girişimcinin rolünü kısıtlamaktadır. Girişimciler toplumsal yaşam için de oldukça önemli roller oynamaktadırlar. Girişimci denilince akla yeni bir girişimi başlatan ve devam ettiren, risk alan, ekonomik ve toplumsal faydayı ön planda tutan bireyler gelmektedir. Girişimcilerin özellikle sivil toplum örgütlerindeki rolleri onların son yıllarda sosyal girişimci olarak nitelendirilmesine zemin hazırlamıştır. Girişimciler hayatın her alanında sıkça karşılaşılan temel sorunlara çözüm bulmaya çalışan sosyo ekonomik aktörlerdir.

İster büyüme, isterse kalkınma açısından bakılsın tüm ihtiyaç duyulan değişimlerin gerçekleşebilmesi için öncelikli olarak bireylerde yatırım yapma isteğinin ya da müteşebbis ruhunun oluşturulması, var olanın geliştirilmesi ve sürdürülebilir hale getirilmesi gerekmektedir. (Hava ve Erturgut, 2009)

Ancak her toplumda girişimcilik ayrı düzeyde gelişmiştir. Tarihsel süreç içerisinde bakıldığında birçok toplumsal dönüşümün girişimci bireyleri ortaya çıkarmada etkili olduğu, bunun yanında toplumların kültürel ve alt kültürel özelliklerinin yanı sıra, yaşam biçimlerinin ve toplumsal değerlerinin, ekonomik koşulların ve aldıkları desteklerin girişimcilerin ortaya çıkmasında anlam kazanan önemli unsurlar olarak ortaya çıktığı görülmektedir.

Bugün gerek dünyada ve gerekse Türkiye’de erkek girişimcilerin sayısı kadın girişimcilerin sayısından çok fazla olup özellikle toplumsal cinsiyet rollerinin yüksek olduğu toplumlarda erkek girişimciliği başta sosyal unsurlar olmak üzere hemen her alanda daha çok destek görmektedir.

Bu çalışma iki ana bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın ilk bölümünde, girişimcilik ve girişimci ile ilgili teorik bilgiler yer almaktadır. Girişimciliği etkileyen faktörler, girişimci türleri, girişimcilik ruhu incelenmiştir. Akademik girişimcilik, ekogirişimcilik, kamu girişimciliği, sosyal girişimcilik, stratejik girişimcilik türlerine ilişkin teorik açıklamalar ve girişimciliği etkileyen kişilik özellikleri hakkında bilgiler ve literatür taraması ile etraflıca ele alınacaktır.

Çalışmanın ikinci bölümünde, alan araştırmasının sonuçları paylaşılacaktır. Projenin alan araştırması, Tapu-Emlak sektör çalışanları ile bu sektörden emekli olanlar ile ilgili veriler analiz edilecektir.

Sonuç bölümünde ise, girişimciliğin teşvik edilmesi, girişimciliğin sadece gazete makaleleri ile tartışıldığı bir ortamdan daha sistematik ve bilimsel bir çerçeve içinde incelenmesinin öneminden bahsedilecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞİMCİLİKLE İLGİLİ KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

1.1. Girişimci Kavramı

Cantillon'un bakış açısı kar ve riski bir arada değerlendirmek şeklinde olmuştur. Cantillon girişimciyi firma sahibi olarak değerlendirmiştir (Rocha ve Birkinshaw, 2007).

Girişimci, ekonomik mal veya hizmet üretmek, pazarlamak için üretim faktörlerini ele geçirip, düzenli bir şekilde biraraya getiren, kar amacı güden ve girişimlerinin sonucunda doğabilecek tüm risklere katlanan kişilerdir.

Girişimci, fırsatları gözleyen ve onları bulduğunda her tür riski alarak gerçekleştirmeye çalışandır (Schumpeter, 1961; Schumpeter 2000; Westhead ve Wright, 2000)

Girişimci düşüncenin dört ana bileşeni vardır. Bunlar (Başar, Tosunoğlu & Demirci, 2001);

- Yenilikçilikçi ve Yaratıcı Olma
- Risk Alma
- Öncü Olma
- Rekabetçi Düşünme

1.2. Girişimcilik Kavramı

Yenilikçilik, yaratıcılık, risk alma, menü yatırımlar yapma, yönetim ve organizasyon gibi konularda girişimciliğin etkileşim alanı belirlenmeye çalışılırken, son yıllarda girişimcinin kişisel özellikleri ve psikolojik yapısı da incelemeye konu bir diğer alan haline gelmiştir (Antoncic ve Hisrich, 2003).

Üzerinde uzlaşılan girişimcilik tanımı; yaratıcılık ve yenilikçilik ile bir değer yaratmak için yakalanan ya da oluşturulan fırsatların yeni ya da mevcut bir organizasyonda gerçekleştiği süreç olarak ifade edilmektedir (Antoncic ve Hisrich, 2003; Churchill, 1992).

Girişimcilik, girişimcilerin risk alma, fırsatları kovalama, hayata geçirme ve yenilik yapma süreçlerinin tümüne verilen addır. Bu yüzden, hem şirket açma süreci, hem de yenilikler yapma süreci girişimciliğin inceleme konusudur (Cason, 1995; Foss ve Klein, 2002).

Tablo 1. Girişimcilik Ekosistemi'nin Unsurları

Düzenleyici Çerçeve	Pazar Koşulları	Finansa Erişim
<ul style="list-style-type: none"> • İdari yük (iş kurma/ büyüme) • İcra ve iflas mevzuatı • Sağlık ve çevre mevzuatı • Ürün ve iş piyasaları mevzuatı • Adalet sistemi • Vergi sistemi • Sosyal güvenlik mevzuatı 	<ul style="list-style-type: none"> • Rekabet mevzuatı • Dış pazarlara erişim • İç pazara erişim • Kamu ihaleleri • Kamunun rolü • Pazarın kalitesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Kredi piyasaları • Özel sermaye • Girişim sermayesi • Yatırım melekleri • Sermaye piyasaları
Bilginin Oluşumu ve Yayılımı	Girişimcilik Yetenekleri	Kültür
<ul style="list-style-type: none"> • Ar-Ge yatırımları • Üniversite-sanayi işbirliği • Firmalar arası işbirlikleri • Teknoloji, internet 	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitim ve deneyim, öğrenim • Girişimcilik altyapısı • Danışmanlık/egitim hizmetleri • İşgücü hareketliliği 	<ul style="list-style-type: none"> • Risk algısı • Girişimci algısı • İş sahibi olma istekliliği • Sosyal sermaye ve güven ilişkileri

1.3. Girişimcilikle İlişkili Kavramlar

Girişimci üretim faktörlerinin mülkiyetini elinde bulunduran, kar ve zarara tamamen kendi katlanan, bununla ilgili de risk alan kişi iken, yönetici işletmede genellikle maaş karşılığında çalışan, zarara katlanmayan, sadece girişimciden destek aldığı durumlarda risk üstlenmeye açık davranan kişidir (Çetin, 1996, 31-32).

İş adamı, çoğu zaman genel olarak kullanılan, her hangi bir işletmenin sahibi, o işle uğraşan kişi anlamına gelmektedir. İşletme sahibi ve/veya ortak, işletmenin öz kaynaklarını temin eden, bunun karşılığında işletmeden makul düzeyde kar elde etmeyi veya ortaklık payının değer kazanmasını bekleyen kişidir (Şimşek, 2001: 51). İşletme sahibi ve/veya ortak, her ne kadar sermayesini ortaya koyarak bir risk alıyor olsa da her işletme sahibi veya ortağın sürecin devamlılığında riskin sorumluluğunu taşıyarak, yenilik yaptığı ve yaratıcılığını işletme düzeyinde ortaya koyan bir girişimci olduğu söylenemez (Çelik ve Akgemci, 2007: 7).

Patron ve işveren kavramları ise genellikle eş anlamlı kullanılan daha çok sermaye sahibi veya bir girişimin sahibi olmayla beraber düşünülen, iş görenlerin iş yerinde bedenen ve/veya fikren çalıştırmak üzere istihdam eden ve bunun sorumluluğunu üstlenen kişidir (Arıkan, 2004: 51-60). Dolayısıyla, her girişimcinin bir patron ve/veya girişimci olduğu söylenebilir.

Analiz ve sentez yeteneği olan, eğitimi, proaktif, stratejik dűşünebilen misyon ve vizyon oluşturan kişilerin girişimcilik faaliyeti daha çok ekonomik ve toplumsal yapının yenilenmesine katkıda bulunmakta ve insan, yapı ve bilgi arasında optimum uyumu sağlamaya y2nelik olmaktadır. Bu t2r girişimciliğe de entelekt2el girişimcilik denilmektedir (G2ney ve Mutlu, 2008: 84).

1.4. D2nyada Girişimciliğin Gelişimi

Orta ağda “2retim projelerinin y2netimini gerçekleştiren” fakat bunun karşılığında herhangi bir risk almayan, 2stelik devlet tarafından verilen kaynakları kullanan kişi girişimci olarak tanımlanmıştır. 17. y2zyılda ise girişimci, bir hizmet sunmak veya bir mal 2retmek 2zere h2k2metle sabit bir fiyat 2zerinden s2zleşme yapan ve bu 2retim sonucunda meydana gelen kar veya zararı 2stlenen kişi olmuştur (Arıkan, 2004: 3-4). Sanayi devriminden 2nceki d2nemde ise ticaret yapan kişiler ve kendi kişisel sermayeleri ile iş kuranlar girişimci kabul edilmiştir. Sanayi devrimiyle beraber yaşanan bilimsel ve teknolojik icatlar ile İngiltere ve Fransa gibi Avrupa 2lkelerinin gerçekleştirdiği s2m2rgeleştirme politikaları, 2retimde ucuz hammadde ve ucuz işg2c2n2 ortaya çıkarmıştır.

1929 Ekonomik Buharla beraber klasik iktisadın her arz kendi talebini yaratır anlayışı da sorgulanmaya başlanmıştır. 2nk2 bu d2nem talep yetersizliğinin olduğu ve pazarda arz edilen malların alıcı bulamadığı yıllardır. Artık girişimci t2keticiciye uygun mal ve hizmet 2retimine y2nelik risk alan, ilişkin kuran ve emek unsurundan bağımsız algılanan bir 2retim fakt2r2 olarak kabul edilmiştir (İrmiş ve Emsen, 2002: 30).

1945-1970 li yıllar arasında b2y2k işletmelerin kaynaklarını daha etkin kullanıyor olmaları ve uzmanlaşmayı sağlamaları açısından 2lek ekonomileri uygulanmıştır (2zdemir ve diğ., 2007: 75).1970 li yılların sonuna kadar b2y2k firmalar o d2nem sanayinin merkezi olarak kabul edilen Avrupa ve Amerika da kuramsal açıdan da daha d2ř2k maliyetle 2retim yapan ve daha b2y2k istihdam alanı sağlayan organizasyonlar olarak g2r2lm2şlerdir. Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş s2reci bilgiye dayalı 2retim s2recini 2n plana çıkarırken, fordist ve taylorist 2retim yerine esnek 2retilimi, kitle 2retimine dayalı 2lek ekonomisi yerine de çeşit ekonomisi getirmiştir. Dolayısıyla işletme organizasyonlarında da bu y2nde değişimler gerçekleşmiştir (2zdemir ve diğ. 2007: 60).

Tablo 2. Dünya Bankası İşe Başlama Göstergesi 2004 - 2015

İşe Başlama	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sıralamadaki yeri									62	72	93	79
İşlem sayısı	13	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	7
İşlem süresi (gün)	38	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6,5
Kuruluş maliyeti (Kişi başına düşen gelirin yüzdesi olarak)	36,8	26,0	27,4	26,5	20,7	14,9	14,2	17,2	11,2	10,5	12,7	16,4
Minimum ödenmiş sermaye (Kişi başına düşen gelirin yüzdesi olarak)	31,6	25,0	20,9	18,7	16,2	10,9	9,5	9,9	8,7	7,2	13,2	12,1

Kaynak: www.doingbusiness.org

1.5. Türkiye’de Girişimciliğin Gelişimi

Türklerin yerleşik hayata geçmeleriyle beraber, tarım ve hayvancılık ve hatta dokuma alanlarında üretim faaliyetlerine girdikleri görülür. Selçuklu döneminde ortaya çıkan ve daha sonra Osman devletinde ekonomi, toplum ve siyaset üzerinde de önemli etkileri bulunan Ahi örgütleriyle üretim sistematik ve örgütlü hale gelmiştir. Bu örgütlerde üretim el emeği ve sipariş usulüne dayalıdır. Osmanlı devleti döneminde hakim olunan coğrafyada, üretim ve ticaretin bir arada yapıldığı planlı bir girişimcilik anlayışı mevcuttur. Mal ve hizmet üretimi daha çok Ahi örgütleri ve vakıflar tarafından gerçekleştirilirken, bütün ticaret yolları devletin denetimi altındadır. Böylece devletle piyasa arasında karşılıklı sinerji ortamı oluşturulmuştur (Öztürk, 2008 :14). Ancak Osmanlı Devletinin çöküş döneminde Batı Avrupa ve Amerika’da meydana gelen kitle üretimine ve teknolojiye ayak uydurulamamış ve kapitülasyonlar karşısında üretimin etkinliği zayıflamıştır. Diğer taraftan Avrupa’nın yaptığı yeni keşiflerle İpek Yolu eski önemini kaybetmiş ticarete de zayıflama görülmüştür (İrmiş, 1998: 35-42).

Cumhuriyetin ilanından günümüze kadar olan sürede ise girişimciliğin gelişiminde beş ana dönemden söz etmek mümkündür (Öztürk, 2008: 29-33).

1.5.1. 1923-1929 Yılları Arasında Özel Girişimciliğe Teşvik

1923 yılı milli ekonominin ve milli girişimcilik anlayışının ilk adımlarının atıldığı yıllardır. 1923 yılında yapılan İzmir İktisat Kongresinde serbest piyasa şartlarının oluşumunu sağlayacak kurum ve mülkiyet rejimi inşa edilerek milli girişimcilere yönelik özendirici teşviklerin verilmesi üzerine ilkeler belirlenmiştir. Bu doğrultuda da 1923-1929 yılları arasında milli bir burjuvazi oluşturmak ve sermaye birimini temin etmek üzere özel girişimciliği ön plana çıkaran oluşumlar başlatılmıştır.

1.5.2. 1946-1960 Yılları Arasında “Liberal Ekonomiye Geçiş”

1950-1960 yılları arasında sadece çok partili siyasi hayata geçilmemiştir aynı zamanda bu yıllar serbest piyasa uygulamalarına geçilen ve özel sermayenin piyasada farklı alanlara yayılarak kendini göstermeye başladığı yıllardır. Her ne kadar bu dönemde önceki dönemlere nispeten özel sektörü geliştirmeye yönelik çok önemli adımlar atılmışsa da karışık devlet müdahaleleri ile piyasayı daraltan ve iş dünyasını zor durumda bırakan bir ekonomi yönetimi anlayışı sergilenmiştir.

1.5.3. 1960-1980 Yılları Arasında “Planlı Ekonomi Denemesi”

1960-1980 yılları arasında “planlı ekonomi denemeleri” yapılmıştır. İthal ikameciliğin olduğu bu dönemde Devlet Planlama Teşkilatı da planlı ekonominin öncülüğünü yapmak üzere kurulmuştur. Ancak 1970’li yıllarda yaşanan ideolojik kavgalar, petrol şokları, Türkiye’nin Kıbrıs çıkartması vb. sebeplerle dış ödemeler dengesi, enflasyon ve işsizlik ağır şekilde kendini göstermiş, ekonomik dar boğazlar, askeri darbeler ve siyasi istikrarsızlıklarla iş dünyası gelişme fırsatını bulamamıştır.

1971 yılında ise bir grup büyük sermayeli sanayici ve işadamı Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) adıyla İstanbul’da örgütlenmiştir. TÜSİAD’ın kuruluş ve işleyiş amacı “hür teşebbüsün”ve “demokratik hukuk devletinin” korunması ve geliştirilmesi olarak ifade edilmiştir. Uzun bir dönem sermaye, kredi, hammadde gibi ekonomideki kaynak dağılımında önemli bir denetleme gücü olan TÜSİAD kurulmuş ve işleyiş amacı doğrultusunda hükümetlerin varlıklarına ve yönetimlerine zaman zaman yönlendirmelerde bulunmuştur (İrmiş ve Emsen, 2002: 40-41).

1.5.4. 1980'den Günümüze Kadar “Dışa Açık Liberal Ekonomi”

1980 sonrası dönemde küreselleşmenin etkisi yoğun olarak hissedilmeye başlamıştır. Hemen hemen bütün dünyada neo-liberal politikalar benimsenmiş ve kamu iktisadi teşebbüslerinin milli ekonomi içerisindeki payı azalmaya başlamıştır. Piyasa ekonomisi işleyişiyle uluslar arası düzeyde sermayenin serbest dolaşımı öngörülmüş ve ülkelerin ekonomik entegrasyon hareketleri özelleştirme yoluyla doğrudan devletin katılımının ve dolayısıyla kamu kesimi faaliyetlerinin azaltılması yoluna gidilmiştir (Demircan, 2008: 42).

1980'le beraber Türk ekonomisinde de büyük değişimler ve dönüşümler yaşanmıştır. 24 Ocak kararları ekonomideki yeni başlangıcın ilk adımlarıdır. 12 Eylül 1980 yılında yönetimi devralan ordunun o dönemdeki liderinin televizyondaki ilk konuşmasında halka hitap ederken yeni rejimin hedefleri arasında “dışa dönük bir kalkınma stratejisinin” uygulanmasını dile getirmesi oldukça dikkat çekicidir (Buğra, 1995: 206).

1986 yılı Kamu İktisadi Teşebbüslerinin (KİT) günümüze kadar gelen özelleştirme sürecinin de ilk başlangıcını oluşturmaktadır. Bu durum bütün dünyada olan bir süreçtir. Ancak Batı Avrupa'da ve Amerika'da tarihsel olarak girişimciliğin gelişmesi sebebiyle, KİT'lerin özelleştirilmesi birikmiş sermaye ve daha rahat yapılırken, Türkiye'de KİT'lerin özelleştirilmesi için henüz birikmiş bir sermayenin olmaması bu sürecin daha sancılı yaşanmasına sebep olmuştur.

1990'lı yıllarla beraber hız kazanan sermaye gücü ve girişimcilik olgusu kendi arasında örgütlenme yoluna gitmiştir. Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Karadeniz Genç İşadamları Derneği (KAGİD), Ege Sanayici ve İşadamları Derneği, Denizli Genç İşadamları Derneği (DEĞİAD), Gebze Sanayici ve İşadamları Derneği (GESİAD) gibi örgütlenmeler verilebilecek örnekler arasında yer almaktadır. Bu derneklerin örgütlenme gayesi, bilginin dağıtımı, hammaddenin ve diğer kaynakların daha etkin temini, pazarlama problemlerinin çözümü, teknolojinin ve tekniğin kullanımı gibi pek çok girişimsel alanda işbirliği yapabilmektedir (İrmiş ve Emsen, 2002: 42).

Türk imalat sanayinin küresel ekonomiyle entegrasyonu 1996'da Gümrük Birliği ve 2001 krizi sonrasındaki yeniden yapılanmaya daha da derinleşmiştir (Maliye Bakanlığı Yıllık Ekonomik Rapor 2008). 2000'li yıllar ülkede tamamen liberal politikaların uygulandığı, yabancı sermayenin büyük miktarlarda ülkeye giriş yaptığı ve özelleştirmenin daha hızlı ve sistematik uygulandığı yıllardır. Benimsenen özelleştirme

politikalarıyla ÷lke'deki KİT sayısı azalmış, dolayısıyla KİT yatırımları da azalmıştır (Demircan, 2008: 52-53).

Tablo 3. Girişimcilerin Coğrafi Dağılımı

İller	Girişim Sayısı Türkiye'deki Toplam	Girişimlere Oranı %
İstanbul	846.507	24,01
Ankara	251.804	7,14
İzmir	215.357	6,11
Antalya	141.022	4,00
Bursa	130.014	3,69
Konya	92.800	2,63
Adana	84.888	2,41
Mersin	76.932	2,18
Gaziantep	73.979	2,10
Kocaeli	72.796	2,06
Diğer	1.539.332	43,66

Kaynak: TÜİK, Bölgesel İstatistikler Veri tabanı

Tablo 4. Açılan ve Kapanan Şirket Sayıları (gerçek kişi ticari işletmeleri ve kooperatifler hariç)

Yıl	2010	2011	2012	2013	2014
Açılan	50.423	53.409	38.887	49.943	58.715
Kapanan	11.400	13.095	14.168	17.400	15.822
Fark (Açılan – Kapanan)	39.023	40.314	24.719	32.543	42.893
Açılan/Kapanan	4,42	4,08	2,75	2,87	3,71

Kaynak: TOBB Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri

Tablo 5. Kalkınma Planı – Girişimcilik ve KOBİ'lere İlişkin Gelişmeler ve Hedefler

	2006	2012	2013	2018
Yeni Kurulan Şirket Sayısı (Bin)	53	39	50	75
Küçük İşletmeler ve Orta Ölçekli İşletmelerin Tüm İşletmeler İçindeki Oranı (%) ¹	1,7	2,4 ²	3,0	4,0
KOBİ'lerin İhracat Miktarı (Milyar Dolar)	50 ³	90	100	150
İhracat Yapan KOBİ Sayısı (Bin)	44	50	52	60
KOBİ'lerin Ar-Ge Harcamalarındaki Payı (%)	10,0 ³	14,9 ²	17,0	20,0
TGB'lerde Faaliyet Gösteren Girişim Sayısı	604	2.174	2.500	4.000

Kaynak: Onuncu Kalkınma Planı

(1) Küçük İşletmeler ve Orta Ölçekli İşletmeler içindeki 20-249 kişi çalıştıran işletmeleri kapsamaktadır.

(2) 2010 yılı verisidir.

(3) Kalkınma Bakanlığı tahminidir.

1.6. Girişimciliğin Önemi

Dünya Girişimcilik Platformu (Global Entrepreneurship Monitor – GEM) tarafından 29 ülke arasında yapılan araştırma yüksek girişimcilik faaliyetleri olan ülkelerin ortalama ekonomik büyümenin üzerinde gelişme gösterdiğini ortaya koymaktadır (GEM, 2001). Bu yüzdendir ki, 1999 yılında Avrupa'nın ekonomik performansının, diğer lider ekonomilere göre düşük olduğu saptamasıyla başlayan Avrupa Sanayi ve İşverenler Konfederasyonu raporu yayımlanmıştır (TÜSİAD, 1999b). Girişimciler kapitalizmin başladığı dönemden itibaren etkin olmasına rağmen, girişimcilik 1980 yılı sonrasında inanılmaz bir popülerlik kazanmış ve birçok ülke girişimci ekonomi oluşturmak için devlet programları hazırlayarak, altyapılarını güçlendirmeye ve girişimci sayılarını artırmaya çalışmışlardır. Bu noktada, girişimci ekonomiyi en başarılı şekilde uygulayan ülke olarak kabul edilen ABD, diğer ülkeler için ulaşılmak istenen bir model oluşturmaktadır.

Girişimciliğin son dönemde böylesine popüler olmasının başlıca sebepleri arasında aşağıdaki üç önemli gelişmeyi sayabiliriz (Acs, Carlsson ve Karlsson, 1999; Foss ve Klein, 2002; Swedberg, 2000; TÜSİAD, 1999):

1. İstihdam sorununun artması
2. Yeni ekonominin gittikçe güçlenmesiyle değişen ekonomik yapı
3. Ekonomi ve işletme alanlarında teorik gelişmeler ve girişimciliğin genel kabulü.

1.6.1. İstihdam Sorununa Çözüm Olarak Girişimcilik

Küreselleşmenin arttığı ve rekabetin yoğunlaştığı ekonomi ortamında sadece Avrupa değil, birçok ülke ekonomik sorunlarıyla boğuşmaktadır. Bunların başında istihdam sorunu vardır. Özellikle Avrupa Birliği'nde (AB) yaşanan işsizlik sorunlarını araştıran yetkililer ABD'nde yaratılan istihdamda girişimciliğin çok büyük bir katkısı olduğunu görmüşlerdir.

Girişimciliğin artması yeni kurulan şirketlerin artmasıyla paralel olarak gelişir. Örneğin, ABD'de 20'nci yüzyıl başında yılda 200 bin adet olan yeni kurulan şirket sayısı, 1970'lerin ortasında 600 bin, 1996 yılında ise 3,5 milyon adet çıkmıştır (Timmons, 1999). Bu yüzdendir ki, girişimcilik ölçümü yeni kurulan şirketlerin sayısına yoğunlaşmıştır.

Büyük ölçekli firmaların verimlilik sorunlarına karşın küçük ve orta ölçekli firmaların esnek ve değişimlere açık yapıları ile çok daha üretken olabilecekleri ve daha çok istihdam yaratabilecekleri düşünülmektedir. Örneğin, o dönemde yapılan bir çalışma yeni ve büyümekte olan firmaların 1969-1976 yılları arasında yaratılan istihdamın % 82'sini oluşturduğunu göstermiştir (Birch, 1979).

1.6.2. Yeni Ekonomi ve Girişimcilik

ABD hane halkının refahını gösteren malvarlığı toplamının, 1970 yılında 550 milyar dolar iken 1997 yılında 9 trilyon dolara ulaşmasının arkasında yeni ekonominin olduğu düşünülmektedir, çünkü yaratılan bu artışın % 95'inin 1980 yılından sonra yaratılan değer olduğu ve bu döneme yeniliklere dayalı ekonominin damgasını vurduğu söylenmektedir (Timmons, 1999).

Yeni ekonomi ortamında tüm sektörlerin ve firmaların etkilenmeye başladıkları, yeni iş süreçlerinin ve üretim tekniklerinin oluşmaya başladığı gözlenmektedir. Bu yapısal değişimin temelini sadece "yeni teknolojiler" değil, aynı zamanda farklı iş modellerinin, üretim yapılarının ve teknolojik değişimlerin oluşmasında öncü rol oynayan "girişimciler" de oluşturmaktadır (Economist, 1999; Hisrich ve Peters, 2002). Çünkü, sürekli ve hızlı bir şekilde gelişen bilimsel ilerlemenin ve yeniliğin ışığında, ortaya çıkan teknolojik fırsatları görebilen, bunların ekonomiye nasıl kazandırılacağı konusunda projeler geliştiren ve bizzat gerçekleştirilmesi için uğraşanlar girişimcilerdir.

Ne de olsa girişimci, fırsatları kovalayarak getirdiği yeniliklerle ekonomik kaynakların düşük üretkenlik alanlarından yüksek üretkenlik alanlarına aktarılma

sürecinin baş aktörüdür. Yenilikler sayesinde en azından üretim sürecinde iyileştirmeler ve üretkenlik artışları sağlanacaktır (Lydall, 1992; OECD, 1999).

1.6.3. Teorik Gelişmeler ve Girişimciliğin Genel Kabulü

Bu konuda iki önemli gelişme olmuştur. Birincisi, 1980’lerde yükselen piyasa ideolojisi, diğeri ise teorik alandaki gelişmelerdir (Casson, 1995; OECD, 1998; Westhead ve Wright, 2000). Her iki gelişme de girişimciliğin meşruluğunu olumlu yönde etkilemiştir.

1980’lerde iktidara geçen Thatcher ve Reagan, sadece İngiltere ve ABD’nde değil, tüm dünyada serbest piyasa ekonomisinin yayılmasını etkilemişlerdir (Swedberg, 2000). Uygulanan politikalarla devletın küçültülerek hem ekonomik, hem de sosyal alanlardan çekilmesi için çalışılmıştır. Bu dönemde girişimciliğe büyük destek verilmiştir.

Aslında 1980’lerde ideolojinin popülerleşmesinin arkasında, girişimciliğin ekonomik ve sosyal hareketlilik sağlayan en büyük güç olduğu düşüncesinin yaygınlaştırılması vardır. Fırsat eşitliği yaratılarak, insanların din, cinsiyet, sosyal sınıf, ulusal kimlik farkı gözetilmeksizin, yetenekleri ve performansları ölçülerinden mükafatlandırılmalarının girişimcilik sayesinde olacağı iddia edilmiştir (Shane, 2002).

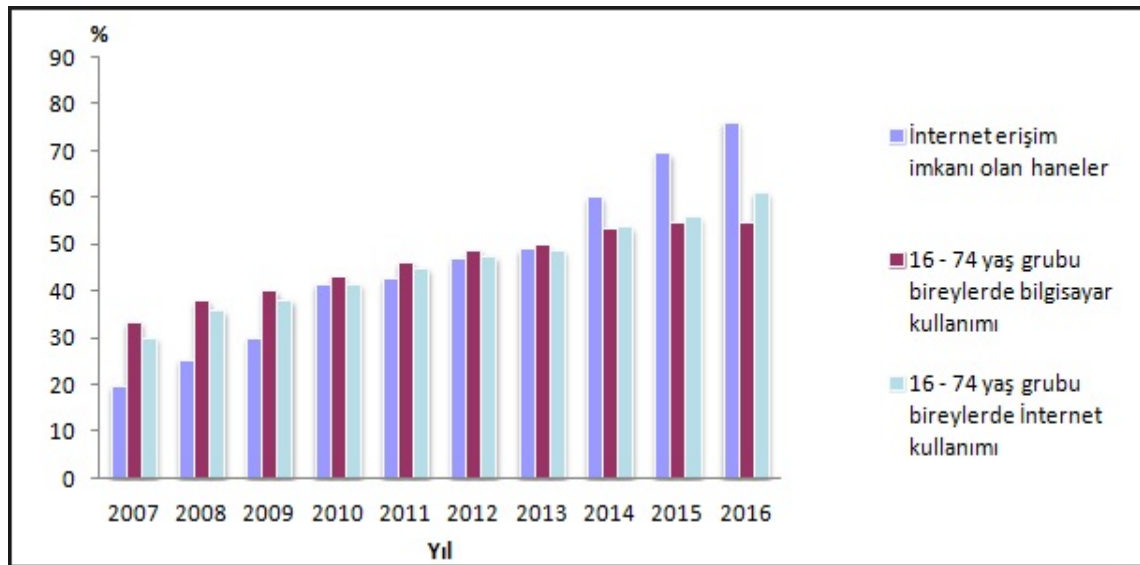
Teorik alandaki açılımlara gelince, bu konuda çok yönlü gelişmeler yaşanmıştır (Gnywali ve Fogel, 1994; Westhead ve Wright, 2000). Her şeyden önce işletme okullarında hızla artan girişimcilik eğitimi ve yapılan çalışmalar, girişimcilik konusunun daha anlaşılır olmasına ve bilinçlenmenin artmasına çok büyük katkıda bulunmuştur. İşletme okullarının desteği ile yapılan kaliteli çalışmalar ile ampirik olarak girişimcilerin kimler oldukları, ekonomiye ne etkileri olduğu konularında araştırmalar yapılmış ve bunlar 1980’lerde basılmaya başlayan girişimcilik konulu dergilerde (örneğin *Frontiers of Entrepreneurship* (1981-) ve *Journal of Business Venturing* (1985-)) yayınlanmaya başlamıştır (Swedberg, 2000). Okullarda yaygın olarak yönetim bilgilerinin ve yeteneklerinin yanında girişimci bilgisi ve yetenekleri de öğretilmeye başlanmıştır.

1.7. Girişimcilik Türleri

1.7.1. Esnaf Girişimciliği

Geçmişi ilkçağlardaki takas yöntemine kadar uzanan esnaf, bilinen en genel tanımıyla sermayesi sınırlı olan, fiziki güce dayanarak iş yapan ve bağımsız çalışan girişimcilerdir (Baykul, 2009: 7, 37). Bu bağlamıyla, esnaf ve sanatkarlar, sosyal dengelerin ve sistemin güvencesi olup, demokrasinin, serbest piyasa ekonomisinin ve özgür girişimin vazgeçilmez unsurları olarak görölmektedir (DPT, 2001: 19).

Türk ekonomisinde de önemli bir yeri olan esnaf ve sanatkarlar, kendi emeğini küçük miktardaki sermayesiyle birleştirerek piyasada yer edinmeye çalışmakta ve ölkedeki işsizlik sorununa, üretime, piyasaların işlemesine dolayısıyla ölk ekonomisine katkıda bulunmaktadır. Aynı zamanda esnaflar, hem fiziki emekleri dolayısıyla kendilerine hem de şayet istihdam ederlerse başkalarına istihdam alanı oluşturabilmektedirler (Baykul, 2009: 32-33).

Şekil 1. İnternet Erişim İmkanı Yüzdesi

Şekil 2. Girişimcilik Pramidi

1.7.2. Ekogirişimcilik

Ekogirişimcilik kavramı, girişimcilerin yönetsel ve teknik kabiliyetlerinden ziyade bireysel karakteristikleri ve yetenekleri ile çevresel etkileri göz önüne alarak pazarda rekabet üstünlüğü sağlayacak çevresel yenilikler yapmayı ifade etmektedir (Anderson ve Leal 1997; Bennett 1991; Isaak 1998; Keogh ve Polonsky 1998). Ekogirişimcilerin kişisel amaç ve düşünceleri örgütlerinin amaçlarını ve rotasını etkilemektedir. Özellikle başlangıç düzeyindeki işletmelerde ve küçük işletmelerde bu durum daha da yaygındır. Nitekim çevreye duyarlı yöneticiler işletmelerinde temel karakteristiklerden ödün vermeden değişimi öngörürken, ekogirişimci örgütün çehresini radikal bir şekilde değiştirebilmektedir. Bu noktada ifade edilmesi gereken bir diğer husus ise kişiliğin eko girişimci üzerindeki güçlü etkisidir. Ekogirişimci kişilik yapısı ve kişisel özelliklerinin etkisi ile mensubu bulunduğu örgütü, amaç ve politikalarını etkilemektedir. Ekogirişimciliğin geniş anlamda kavramsal olarak ifade ise, eko girişimcilerin mevcut bir örgütte pazara yönelik çevreye duyarlı yeni ürün ve süreçler geliştirebilecekleri ya da çevreye duyarlı işletmeler kurabilecekleri yönündedir (Pinchot, 1988).

1.7.3. Stratejik Girişimcilik

Girişimciler yeni fırsatlar yakalayarak rekabet avantajı elde etmek zorundadırlar. Girişimcilerin bu rolü stratejik yönetim ile girişimciliğin arasındaki ilişkiyi de ortaya çıkarmaktadır (Hitt vd., 2001; Shane ve Venkataraman, 2000).

Strateji kavramı, örgütsel çevredeki yoğun rekabet nedeniyle özellikle 2000'li yıllarda büyük önem kazanmıştır. Yeni teknolojik gelişmeler, küreselleşme ve çevresel belirsizlikler örgütleri stratejik düşünmeye ve davranmaya sevk etmiştir. Çevresel belirsizlikler beraberinde yüksek riski ve tahmin yapmada zorluğu doğurmuştur. Bu durum stratejik örgüt yapılarının ve yenilikçi yönetim uygulamalarının gerekliliğini artırmıştır (Hitt vd., 2001). Yaşanan yoğun rekabet içindeki işletmeler ve stratejik yönetim, stratejik girişimcilik kavramının doğmasına ve araştırmacılar tarafından ilgi odağı haline gelmesine neden olmuştur (Ireland vd., 2003)

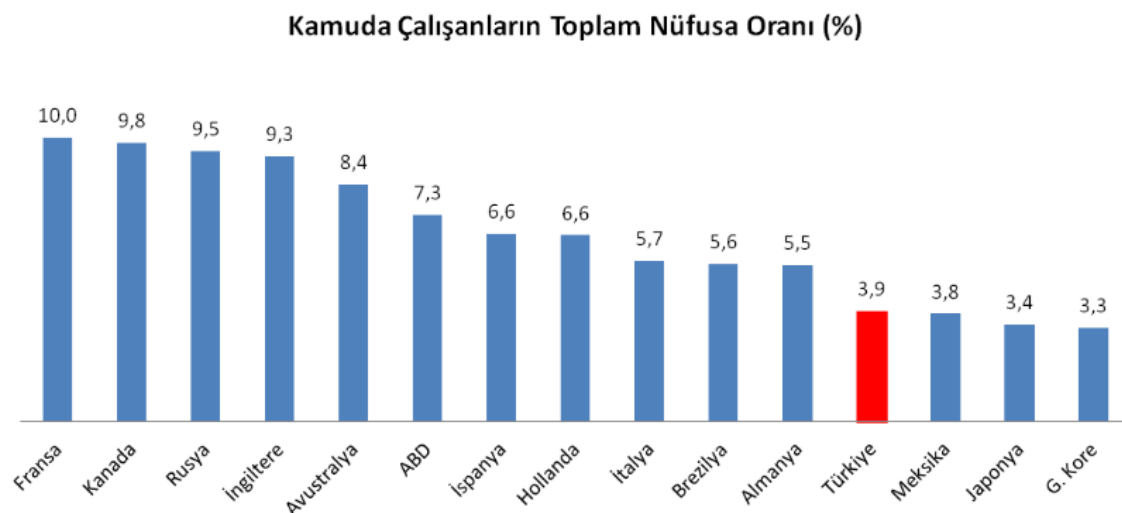
Girişimcilik bilgileriyle stratejik yönetim bilgilerinin birbirine entegrasyonu stratejik girişimciliği tanımlamaktadır. Stratejik girişimcilik sürekli fırsat kollamayı ve rekabetçi avantaj sağlamayı buna bağlı olarak da üstün bir firma performansını vurgulamaktadır. Stratejik perspektiften bakıldığında girişimcilik planlamanın da ötesinde bir düşünce şeklidir. Stratejik düşünme, dışa odaklı, devamlı olarak rekabet avantajına yönelik yeni kaynaklar aramayı vurgular. Girişimcilik perspektifinden bakıldığında ise riske girme, sosyo-ekonomik girdileri organize etme ve liderlik gibi stratejik unsurları içermektedir. Bu bağlamda stratejik girişimcilik, girişimsel ve stratejik eylemler yoluyla, refah sunmak ve yeni pazarlar bulmak çabalarıdır.

Stratejik girişimciliğin 4 temel boyutu vardır. Bunlar girişimci akılseti, girişimci kültür, girişimci liderlik ve kaynakların stratejik yönetimidir. Girişimci akıl seti, örgüt yönetici ve çalışanlarının stratejik davranışa sahip girişimci aktivitelerde bulunmak zorundadır. Örgütlerin çevresel belirsizlik ortamında hareket edebilmeleri girişimci akılsetinin varlığıyla yakından ilişkilidir. Ayrıca rekabet avantajı elde edecek stratejileri belirleyebilmek için de girişimci akılsetine ihtiyaç vardır (Milesi vd., 2000). Girişimci kültür ise, örgütte paylaşılan değerleri ifade etmektedir. Çevresel değişimlere örgütsel adaptasyon girişimci kültür ile gerçekleşmektedir. Firmanın bütün paydaş gruplarının beklentileri ve çalışanların davranış örüntüleri girişimci kültürün etkisi altında şekillenmektedir (Dess ve Picken, 1999). Girişimci liderlik, stratejik bakış açısıyla girişimsel faaliyetlerin gerçekleşmesinde kaynak ve insan gücünü yöneten ve yönlendiren faktördür. Bu noktada, firma çalışanlarının ortak bir amaç doğrultusunda kaynakları stratejik ve etkin kullanabilmeleri girişimci liderliğin fonksiyonudur (Covin

ve Slevin, 2002). Kaynakların stratejik yönetimi ise stratejik girişimciliğin son boyutudur. Finansal sermaye, beşeri sermaye ve sosyal sermaye stratejik girişimcilikte kritik kabul edilen 3 temel kaynaktır. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki bu 3 sermaye stratejik girişimcilikte performansı etkileyen temel dinamiklerdir. Firmaların sahip olduğu bu sermaye bileşenleri firma performansını firmaların endüstriyel özelliklerinden daha fazla etkilenmektedir. Firma performansı ise bir girişim refah düzeyini gösteren en önemli göstergedir (Barney ve Arıkan, 2001).

1.7.4. Kamu Girişimciliği

Kamu girişimciliği kamusal problemlerin çözümünde kullanılan insan gücü ve maddi kaynakların kullanımında ve yönetiminde daha etkin bir yöntem olarak benimsenmektedir (Wieman, 1993). Özel sektörün girişimcilik tecrübesinin kamu örgütlerine adaptasyonu, yeni fırsatların ve yaratıcı süreçlerin yeniden keşfini sağlamıştır. Kamu girişimciliği, kamu örgütlerinin tüketici istek ve ihtiyaçlarına daha kaliteli ve hızlı cevap verecek şekilde yeniden tasarlanmasını ve daha az bürokrasiyi, daha fazla esnekliği, daha fazla rekabetçi anlayışı, daha fazla yenilikçiliği ve girişimciliği sağlayarak etkinliği artırmaktadır (Osborne ve Gaebler, 1992). Kamu girişimciliğindeki temel felsefe, kamu örgütlerinin halka hizmet götürme noktasında katalizör olmak yerine, daha fazla sosyalleşerek, rekabetçi, müşteri odaklı, kendi mali fonlarını temin edebilen, karlılığı yüksek yeni yatırımlar yapabilen, takım çalışmasına müsait, pazar odaklı daha az bürokratik, yapılar oluşturarak merkezkaç bir yönetim uygulayabilmeyi ifade etmektedir (Edwards vd., 2002).

Veriler: OECD, Dünya Bankası, 2011 Grafik: @sirincagdas

Şekil 3. Kamuda Çalışanların Toplam Nüfusa Oranı

Nutt ve Backhoff (1993)'un yaptığı bir çalışmaya göre, kamu girişimciliği özel sektör girişimciliğine göre daha ciddi ve sistemli bir yapıya sahiptir. Bu durum sıradan girişimlere göre daha fazla hiyerarşik katılık getirmektedir. Laurent (2000) yaptığı bir çalışmada, kamu girişimcilerinin teknoloji ve teknikleri ve işletme faaliyetlerini bürokratik ve politik yapıların şemsiyesi altında sürdürdüklerini ifade etmektedir (Laurent, 2000). Kamu girişimcilerinin amaçları, özel sektör girişimcilerinin temel ekonomik amacı gibi açık ve şeffaf değildir. Kamusal amaçlar daha karmaşık ve çok boyutludur. Kamu girişimcisi, eşitlik, sürdürülebilirlik, adalet, sorumluluk ve etkinlik gibi değerlerle rekabete devam etmektedir. Tüm bu değerler kamu girişimcisinin amaçlarını da şekillendirmektedir. Kamu girişimcisi, elinde bulundurduğu politik gücü demokratik bir anlayış içerisinde siyasetin tasarımında ve uygulamasında adil bir şekilde kullanmak zorundadır. Bu anlayış kamu örgütlerinin dramatik bir şekilde değişimlerine neden olmuştur (Lewis, 1980; Doig ve Hargrove, 1987; Bellone ve Goerl, 1992).

Kamu girişimciliği ayrıca, kamu örgütlerinde küçülme, yeniden yapılanma, yetki devri, kararlara astları dahil etme gibi bir çok örgütsel değişimi de beraberinde getirmiştir. Kamu örgütlerindeki bu değişim ve gelişmeler kamunun dış kaynaklardan yararlanma anlayışını aktif bir şekilde kullanmasını zorunlu kılmış ve yönetsel ve üretimsel süreçlerde inovasyonu ve değişimi desteklemiştir (Llewellyn ve Jones, 2003; Morris ve Jones, 1999). Kamu girişimciliği, davranış bilimleri, kültür, stratejik yönetim, örgüt performansı ve psikoloji gibi alanların etkisi altında bulunan çok boyutlu bir alandır. Kamu girişimciliği terimi Max Weber'e kadar uzanmaktadır. Max Weber, kamu girişimciliğini karizmatik gücün bir alt dalı olarak ifade etmiştir (akt.Salazar, 1992). Ona göre bir girişimci, mevcut güç ilişkilerini, yeni fikir, ideoloji ve ilkelerle yeniden inşa edebilen kişidir. Kamu girişimcisi karizmatik gücü kullanan kişidir. Kamu girişimcisi sahip olduğu karizmatik güç ile kamusal kaynaklara hükmeder (Lewis, 1980).

Robert 1992 yılında yaptığı bir çalışmada kamu girişimciliğini, bir değişim veya yenilik fikrinin kamu sektöründe tasarlanarak uygulanması olarak tanımlanmıştır. Kamu girişimcisini ise, kamu örgütünde bir yenilik fikrini üreten, tasarlayan ve uygulayan kişi olarak tanımlamıştır (Robert, 1992). Stones ise yaptığı bir çalışmada, kamu girişimcisi, bir kamu örgütünde risk alarak yenilik yapan, karar merciindeki kişi olarak tanımlamıştır (Stone, 1992). Moons (1998) ise, kamu girişimcisinin işlemsel girişimcilik ve davranışsal girişimcilik olmak üzere iki boyutunun bulunduğunu ifade

etmiştir. Ayrıca literatürde, kamu girişimciliği Pazar odaklılık ve yönetim güçlendirme ile etkinlik ve verimliliğin yükseltildiği bir alana olarak görülmektedir (Gore, 1993).

1.7.5. Sosyal Girişimcilik

Sosyal girişimcilik, ekonomik ve sosyal kalkınmanın kabul görmüş önemli bir parçasıdır (Christie ve Honig, 2006; Dees, 2001; Harding, 2004). Buna karşın sosyal girişimcilik araştırmaları, ticari girişimcilik kadar geniş ve yaygın değildir. Light (2008)'de yapılan bir araştırmaya göre sosyal girişimcilik, bilimsel olarak ortaya atıldığı dönemlerde çok fazla ilgi görmemesi ve sosyal girişimcilik alanının gelişmesi nispeten zor gerçekleşmiştir (Light, 2008). Özellikle başlangıç dönemlerinde yapılan araştırmaların büyük bir kısmı, sosyal girişimcilik ile ticari girişimciliğin benzerlik ve farklılıklarını ortaya koymaya yönelik olmuştur (Austin vd., 2006; Massetti, 2008; Thompson, 2002).

Yapılan çalışmaların ağırlıklı olarak kavramsal olmasına rağmen, sosyal girişimcilik kavramı zengin bir içerik ile ortaya konulamamıştır (Mair ve Marti, 2006). Sosyal girişimciliğin kavramsal olarak tanımı üzerinde uzlaşma bulunmadığı, yapılan araştırmaların ekseriyetle sosyal girişimciliğin amaç ve hedefleri üzerinde durduğu ifade edilmektedir. Sosyal girişimcilik, sosyal dengeyi değiştiren bir kavramdır (Douglas, 2008).

Bu konuda Harvard Üniversitesi Profesörlerinden David Gergen sosyal girişimcileri toplumsal reformların motoru, itici gücü olarak tanımlamaktadır (akt. Dees, 2007).

Sosyal girişimcilik iki boyutta ele alınmaktadır. Bunlar sosyal gelişim yaratan örgütler ve sosyal dönüşüm sağlayan örgütler olarak ifade edilmektedir. Her iki boyut da sosyal değişimin misyonu açısından birbirinin tamamlayıcısıdır (Swanson ve Zhang, 2010). Sosyal girişimciliği sosyal dengeyi baz alarak açıklamaya çalışan yaklaşıma göre, insanlara eziyet eden, toplumsal refah yerine marjinal faydayı odak haline getiren ve insani değerlerden uzak sosyal dengeyi hedef alarak pozitif toplumsal çıktılar elde etmek ve sosyal sorumlara çözüm bularak sosyal dengeyi yeni ve daha müreffeh bir noktaya getirmek için yapılan değişimi ifade etmektedir. Önemle vurgulanması gereken nokta sosyal girişimlerin yeni ve daha istendik bir sosyal dengeye salımlara yönelik yeniden tasarlanması ve kurulmasını ya da mevcut örgütler içerisinde sürdürülmesini ifade etmektedir. Sosyal girişimci ise bu süreçteki temel aktördür (Martin ve Osberg, 2007).

Dees ise, sosyal girişimciyi bir değişim ajanı olarak sosyal dengeyi değiştiren kişi olarak nitelemekte ve sosyal girişimcilerin oynadığı temel rolleri aşağıdaki gibi belirtmektedir (Dees, 2001):

- Sosyal bir değer yaratacak ve sürdürecektir amaçlar belirlemek ve bu misyonda hareket etme
- Bu misyonu gerçekleştirecek fırsatları kollama ve/veya oluşturma
- Yenilikçi, çevreye adapte olabilen ve öğrenme odaklı süreçler tasarlama ve kullanma
- Eldeki kaynaklarla sınırlı kalmadan yeni kaynaklar üreterek geniş bir perspektifle hareket etme
- Elde edilen çıktılarla ilgili endişelere karşı hesap verilebilir bir açıklık ve şeffaklıkla hareket etme

Ticari girişimci zarar ettiğinde kendisi ve aile zarar görürken, sosyal girişimci zarar ettiğinde toplum zarar görmektedir (Marangoz, 2012). Dees tarafından yapılan tanımlama çalışmasına karşı geliştirilen en önemli eleştiri, sistemin kendi kendini finanse edecek girdileri dikkate almamasıdır. Boschee (2008)'e göre sosyal girişimler, sistemin sürekliliğini ve sürdürülebilirliğini sağlamak adına girdi akışı üretmek zorundadır (Boschee, 2008). Aksi halde sosyal dengenin stabil durumu kesintiye uğrama tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Bu nedenle sosyal girişimlerin finansal getiriye de ikincil amaç olarak kapsamına alması gerekmektedir. Bir miktar gelir elde etmek girişimciliğin doğası olarak da nitelendirilebilir.

Dünyada gelişen bir trende sahip olan sosyal girişimcilik kavramı, uluslar arası düzeyde faaliyet gösteren önemli kurum ve kuruluşların da üzerinde durduğu bir alandır. Bu konuda Dünya Ekonomik Forumu, sosyal girişimciliğin önemi konusunda bir deklarasyon yayınlamış ve kendi kurumu içerisinde bir sosyal girişimcilik fonu oluşturmuştur (Dees, 2007). Türkiye’de ve dünyada sosyal girişimleri ve sosyal girişimcileri sıkça görmek mümkündür. Ülkemizde de çok sayıda sosyal girişim toplumsal sorunların çözümüne katkı sağlamaya çalışmaktadır. Özellikle insani yardım hareketleri Türkiye’nin uluslararası düzeyde çalışmalar yapan örnekleridir.

1.7.6. Akademik Girişimcilik

Üniversite sanayi işbirliğine yönelik devlet politika ve düzenlemelerinin artmasıyla birlikte akademik girişimcilik daha fazla ilgi odağı haline gelmiştir (Etzkowitz, 1998; Slaughter ve Leslie, 1997). Yakın geçmiş, bilimsel patentlerin, akademik girişimlerin, teknoloji transfer faaliyetlerinin ve sanayi sektörü tarafından üniversite araştırmalarının daha fazla desteklendiği bir seyir izlemiştir (AUTM, 2006; National Science Board, 2008). Bu gelişmelere paralel olarak bilim dünyasının ticarileşmesinin bilimsel normlar ve ilkeler açısından etik olup olmadığı da ayrı bir tartışma konusu olmuştur (Frickel ve Moore, 2005; Slaughter ve Leslie, 1997). Bu tartışma bir noktada bilim adamlarının elde ettiği araştırma sonuçlarını paylaşmaları hususunda çekimserlik oluşturmaktadır (Dasgupta ve David, 1994; Nelson, 2004). Tüm bu süreçler yaşanırken, ABD’de yeşeren ve gelişen akademik girişimcilik kavramı dünya geneline yayılan bir olgu haline gelmiştir (Nagaoka vd., 2009). Özellikle son 30 yılda dünya genelinde akademik girişimcilik kavramı gelişme göstermiştir. Bilim adamları elde ettiği akademik bulguları ticari amaçlar için kullanmaya başlamışlardır (Etzkowitz, 1998). Mesela ABD bilimsel bilginin ticarileşmesi için kamusal bilim kuruluşlarını adapte etmek amacıyla yasal düzenlemeler yapmıştır (Slaughter ve Rhoades, 1996). Yine ABD’de yaşanan en çarpıcı değişim ise Bayh-Dole Hareketi olarak bilinen ve kamusal fonlarla desteklenen üniversite araştırmalarına ticari patentler alınmasını uygun gören anlayışının desteklenmesidir. Devamında ise bilim adamları bu patentlerin kullanım haklarını özel kuruluşlara ticari bir bedel karşılığı uygulama lisansı ile devretmişlerdir (Kenney ve Patton, 2009; Walsh ve Huang, 2014). Yaşanan bu gelişmeler ve yapılan yasal düzenlemeler neticesinde, üniversiteler, ticari işletmeler, teknoloji transfer ve lisanslama şirketleri, yeni girişimleri destekleyen sermaye girişim programları oluşturarak akademik girişimciliği yaygınlaştırmışlardır (Kenney ve Patton, 2009). Yapılan düzenlemeler ve yeni organizasyonel yapı üniversitelerin ve akademisyenlerin önündeki engelleri kaldırarak onların girişimci aktivitelerinde bulunmalarını kolaylaştırmıştır. Sonuç olarak günümüzde önemli sayıda akademisyen girişimci faaliyette bulunmaktadır (Slaughter ve Leslie, 1997). Bu tespite neden olan varsayımlar ise, üniversitelerin kurmuş oldukları ticari yan kuruluşlar, yapılan patent ve lisans başvuruları, elde edilen patent ve telif elirleri ve bir çok uygulamalı araştırmada yer alan sonuçlara göre artan akademik işletme sayısı ve üniversite ile sanayi arasındaki akademik danışmanlık faaliyetleridir (Shane, 2002).

Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi 2016 Sıralaması*							
Sıra	Üniversite	Toplam	Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Yetkinliği	Fikri Mülkiyet Havuzu	İşbirliği ve Etkileşim	Girişimcilik ve Yenilikçilik Kültürü	Ekonomik Katkı ve Ticarileşme
1	SABANCI ÜNİVERSİTESİ	95,03	20,0	13,1	25,0	12,5	24,4
2	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	85,80	20,0	10,5	22,6	13,9	18,8
3	İHSAN DOĞRAMACI BİLKENT ÜNİVERSİTESİ	82,63	19,4	10,1	24,0	10,5	18,5
4	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	80,41	16,5	9,3	22,5	13,6	18,6
5	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	80,11	18,0	10,2	24,1	11,1	16,7
6	KOÇ ÜNİVERSİTESİ	78,61	18,0	10,0	24,9	9,7	16,0
7	GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	77,82	19,4	8,0	16,5	10,1	23,7
8	ÖZYÜZÜM ÜNİVERSİTESİ	75,31	16,4	7,5	20,8	12,3	18,3
9	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	68,05	19,4	7,7	22,6	7,6	11,3
10	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	67,64	12,3	11,1	18,5	11,6	14,1
11	TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	63,79	16,4	13,8	18,3	3,7	11,5
12	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	58,73	11,0	11,6	14,4	13,7	8,0
13	EĞE ÜNİVERSİTESİ	55,19	12,5	4,5	16,4	15,0	6,8
14	ERCHES ÜNİVERSİTESİ	52,86	11,2	3,8	13,6	12,5	11,8
15	İSTANBUL ŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	52,63	10,6	4,4	18,1	7,9	11,6
16	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	51,64	10,0	6,9	12,2	12,7	9,9
17	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	51,57	12,8	7,6	14,4	9,1	7,7
18	ÇANKAYA ÜNİVERSİTESİ	50,78	9,8	10,1	10,5	8,0	12,5
19	ATILIM ÜNİVERSİTESİ	50,58	12,3	4,8	14,4	7,8	11,3
20	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	50,41	7,8	5,9	14,0	12,1	10,6
21	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	50,33	12,1	5,2	11,1	13,1	8,8
22	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	46,63	12,1	1,7	13,2	13,0	6,6
23	ABDULLAH GÖL ÜNİVERSİTESİ	46,28	12,2	5,6	14,8	1,2	12,5
24	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	45,26	8,6	8,6	14,5	9,1	4,4
25	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	43,78	7,9	6,0	10,0	8,8	11,1
26	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	43,48	9,6	1,9	12,6	12,5	6,9
27	YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ	43,38	9,6	9,5	16,1	4,0	4,3
28	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	42,87	10,6	2,0	12,9	7,1	10,2
29	İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ	42,74	9,0	6,3	16,2	5,7	5,5
30	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	42,53	9,6	4,6	9,1	13,8	5,5
31	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	42,11	9,2	3,5	13,6	11,9	3,9
32	MERSİN ÜNİVERSİTESİ	42,05	10,5	2,9	6,4	11,9	10,3
33	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	41,81	7,5	2,2	10,8	8,3	13,0
34	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	40,93	8,1	3,5	10,9	10,4	8,0
35	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	39,20	11,1	4,7	10,4	4,2	8,8
36	BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	38,81	6,8	2,7	12,9	8,1	8,3
37	FRAT ÜNİVERSİTESİ	38,25	10,5	1,9	8,7	12,1	5,0
38	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	37,98	9,5	3,5	10,5	7,8	6,8
39	YAŞAR ÜNİVERSİTESİ	34,90	9,1	5,7	13,9	6,3	0,0
40	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	34,87	8,2	3,1	11,2	8,1	4,3
41	BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	33,90	12,4	7,7	13,4	0,4	0,0
42	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	33,34	10,1	3,6	10,5	4,5	4,7
43	OKAN ÜNİVERSİTESİ	32,46	4,7	9,7	4,9	7,2	5,9
44	İSTANBUL BİLGİ ÜNİVERSİTESİ	32,21	5,5	2,4	15,1	5,0	4,2
45	KADIR HAS ÜNİVERSİTESİ	31,42	7,1	2,2	17,0	5,1	0,0
46	DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	31,17	9,7	2,1	5,7	2,9	10,8
47	TÜRK HAVA KURUMU ÜNİVERSİTESİ	31,12	5,1	0,0	8,5	0,0	17,5
48	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	30,98	11,5	0,6	5,4	10,8	2,7
49	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ	30,78	6,2	3,2	5,5	5,9	9,9
50	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	30,48	8,8	2,7	6,8	5,4	6,8

* 2015 yılı YÖK verilerine göre 50'nin üzerinde Prof. + Doç. + Y.Doç'a sahip 152 üniversite hesaplamalara dahil edilmiştir.

* Veriler normalize edilirken Prof. + Doç. + Y.Doç toplamı kullanılmıştır. (Girişimcilik ve Yenilikçilik Kültürü boyutu normalize edilmemiştir.)

* Veriler standartize edilirken min-max yöntemi kullanılmıştır.

* Ağırlık: Bilimsel Boyut:20, Fikri Boyut: 15, Üçüncü Boyut: 25, Dördüncü Boyut: 15, Beşinci Boyut: 25

Şekil 4. Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksi

Akademik girişimcilik, üniversitelerin ve eğitim sektöründeki paydaş grupların elde ettiği araştırma çıktılarının ticari getiriye dönüştürülmesidir (O'Shea vd., 2004). Akademik girişimciliğin altında yatan temel mantalite üniversiteler bünyesindeki bilimsel araştırmaların ticari uygulamalara dönüştürülmesini kapsamaktadır. Bu bağlamda üniversiteler bir girişimci davranış olarak gelir merkezleri gibi davranmakta ve girişimciliğin katalizörü haline gelmektedir (Chrisman vd., 1995). Üniversiteler faydalı model, fikir, makine, süreç, sistem ve endüstriyel tasarım geliştirerek ticari gelir elde edebilirler. Akademik personelin yaptığı araştırmalardan elde ettiği sonucu ya da bir eseri ticari gelir elde etmek amacıyla faaliyette bulunması akademik girişimcilik olarak tanımlanmaktadır. Bu bir nevi işletmeciliktir (Thursby ve Thursby, 2004).

Patentleme, lisanslama, startup işletmeciliği ve üniversite-sanayi iş birliğinin temel yapı taşı olarak rol aldığı akademik girişimcilik akademisyenlerin gelirlerini maksimize etmedeki önemli faktördür (Phan ve Siegel, 2006).

Literatürde üzerinde uzlaşa sağlanmış akademik girişimcilik türleri aşağıdaki gibidir (Louis vd., 1989; Goldfarb ve Henrekson., 2003; Shane, 2004):

- Dış fonlarla desteklenmiş araştırmalar
- Sanayi Sektörü sponsorluğunda yapılan araştırmalar
- Lisans ve patentler
- Yeni firma kurma
- Ek gelir elde etmeye yönelik çalışmalar

1.8. Girişimcilik Ruhu

Kişisel değerler insan davranışlarını etkilemektedir, bu bulgu literatürde bir çok araştırmacı tarafından ortaya konulmuştur (Rokeach, 1973; Kotey, 1997). Bandura (1986), kişisel değerleri, tüm durumlarda korunan ülküler olarak tanımlamaktadır. Allport (1961), bu kişisel değerleri zamanla, hayat tecrübeleriyle kazanılan şeyler olarak görmektedir. Bu kişisel değerler, daha sonra ilerdeki davranışların sonuçlarına rehberlik etmektedir. Kişisel değerler arasında kendini bilme ve tercihleri ve davranışları sürekli olarak etkileme yer almaktadır. Bu değerler, değerlendirmelerin ve yargıların yapıldığı standartlardır (akt. Williams, 1968).

1.9. Girişimciliği Etkileyen Kişilik Özellikleri

Girişimcilerin kişilik yapılarının belirlenmesi geleceğin girişimcilerinin yetiştirilmesinde, mevcut girişimcilerin hareket mekanizmasının tespit edilmesinde, girişimci politikaların etkinliğinin artırılmasında ve akademik camianın girişimciler konusunda yapacağı teorik ve uygulamalı çalışmaların rotasının belirlenmesinde önemli bir parametredir. Bir sahnede baş aktörün kişilik yapısı onun oyun içindeki rolünü direkt etkileyen bir unsurdur. Ekonomik ve sosyal hayatın dengesinde önemli etkiye sahip olan girişimcinin kişilik yapısı, karakteristik özellikleri ve davranışsal tepkileri tespit edildiğinde yaşamsal bir takım kararların daha verimli ve etkin olması beklenen bir sonuç olur.

Girişimcilikte psikolojik faktörlerin rolü halen kesin olarak bilinmemektedir (Stewart vd., 1998). Mitchell vd., (2002)'nin belirttiğine göre girişimcilerin kişilikleri konusunda yapılan araştırmalar literatürde önemli bir boşluğu doldurmaya çalışmaktadır. Girişimcilik çalışmaları 1950'lerden sonra girişimcilerin kişilik özellikleri ve kişisel karakteristikleri üzerine yoğunlaşmaya başlamıştır. Cevap bulunmak istenen temel soru, "Hangi bireylerin girişimci olmayı tercih ettiği ve başarılı girişimcilerin başarı düzeyini etkileyen temel kişilik özelliklerinin kişilik araştırmacılarının yaptığı araştırmalara pek güvenilir gözle bakılmamaktadır (akt. Gartner, 1998). Fakat 1990'lı yıllara gelindiğinde beş faktör kişilik modelinin etkinleşmesi ve girişimcilerini kişilik özelliklerine ilişkin yapılan bireysel çalışmaların meta analizi yöntemiyle yeniden değerlendirilmesi girişimcilikte kişilik konusunun ivme kazanmasına neden olmuştur (Zhao ve Seibert, 2006). Utsch, Rauch, Rothfu, ve Frese (1999) tarafından yapılan çalışmada kişilik yönelimlerinin girişimcilerin ortaya çıkmasında rol oynadığı iddia edilmiştir. Girişimcilik araştırmalarının girişimcinin psikolojik karakterini incelemesi giderek yaygınlaşan bir araştırma alanı haline gelmiştir. Brokhaus (1982), başarıya ihtiyaç duyma, kontrol odağı, risk alma eğilimi, bağımsızlık ihtiyacı ve lider olma arzusu gibi psikolojik özellikleri tartışarak girişimci psikolojisinin özelliklerini geniş hatlarıyla araştırmalarına konu etmiştir.

Girişimciler ve girişimci olmayan kişiler arasındaki kişilik farklarının neler olduğunu bulmaya yönelik çalışmalar nispi olarak çok düşük oranlarda başarıya ulaşmıştır (akt. Baron, 1998). Çünkü daha girişimcilerin karakteristik özelliklerinin tespit etmeye yönelik olarak yapılan çalışmalar, girişimcilik sürecinde girişimci karakteristiklerinin rolünü net olarak ortaya koyamamaktadır (Mitchell vd., 2002).

1.9.1. Yeni Deneyimlere Açıklık

Hisrich vd., 2005'teki ifadesiyle, Schumpeteer (1934) girişimcileri yenilikçi ve yaratıcı insanlar olarak tanımlamaktadır. Churchill (1992) ise girişimcilik, yenilik ve fırsatları ele geçirerek değer ve/veya yeni bir şeyler yaratılmasını kapsamaktadır şeklinde ifade etmektedir (akt. Hisrich vd., 2005). Yenilik ve orijinallik, girişimciliğin temelinde yer almaktadır. Girişimcilik, bir davranış sergilemek ya da davranışın oluşma süreci olarak düşünülebilir (Gartner vd., 1992). McClland (1961), diğer insanlarla karşılaştırıldıklarında girişimcilerin tekrar eden ve rutin işleri sevmediğini ifade etmektedir (akt. Howard ve Howard 1995). Bu tespiti yeni deneyimlere açık olma faktörünün kapsamı altında değerlendirilebilir. Girişimcilik ve kişilik ilişkisini araştıran birçok çalışmada yeni deneyimlere açık olmanın girişimcilik için önemli bir özellik olduğu ifade edilmektedir (Singh ve De Noble 2003). Yeni deneyimlere açıklık, girişimcilikte fırsatları tespit etme adına önemli bir özelliktir. Girişimciler, fırsatları takip eder ve fikirleri karlı işlere dönüştürürler. İş fırsatlarını fark etmek girişimcilik sürecinde girişimcilerin meşgul oldukları önemli işlerden biri ve yeni girişim oluşturmanın en başında yer alan önemli bir görevdir. Bu nedenle fırsatları fark etme, girişimcilik sürecinin başlangıç noktasını teşkil etmektedir (Baron, 2007).

1.9.2. Öz-Denetim ve Sorumluluk/Bilinçlilik

Öz-denetim ve sorumluluğu sahibi bilinçli insanlar, etkili, temkinli, düzenli, pratik ve sistematik kimselerdir (Saucier ve Goldberg, 1996). Howard ve Howard (1995), bilinçlilik özelliğinin girişimci kişilikteki bir insanın özelliği olabileceğini bulmuştur. Zhao ve Seibert vd. (2010), beş faktör kişilik özelliğinin faktörleri arasında bilinçliliğin girişimcilik statüsüyle kuvvetli ilişkiye sahip olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Girişimcilerin diğer kişilerle karşılaştırıldıklarında başarı ihtiyaçlarının daha fazla olduğu, kendi kararları için kişisel sorumluluk aldıkları, makul derecelerde riske eğilimli oldukları, monotonluktan hoşlanmadıkları ve tercihlerinin sonuçlarını öngörmek istedikleri belirtilmektedir (akt. Carland vd., 1984). Bu özellikler beş faktör kişilik özelliğiyle karşılaştırıldığında başarı ihtiyacının "sorumluluk" faktörünün ilişkili özellikleri olduğu görülmektedir. Ryckman (2012) başarı ihtiyacının sorumluluk faktörünün bir alternatifi olarak kullanılabilecek bir sıfat olduğunu belirtmiştir.

1.9.3. Dışa Dönüklük

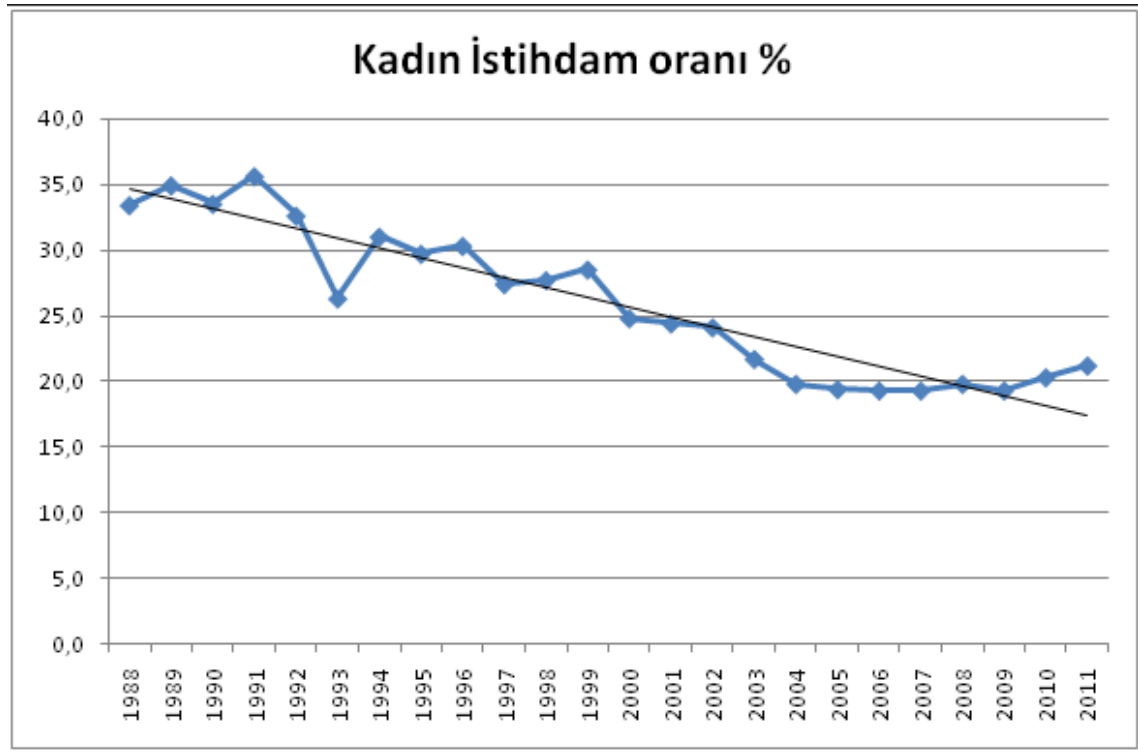
Literatürde dışadönük kişilerin iddiacı, baskın, aktif, cesur ve enerjik oldukları tespit edilmiştir (Goldberg ve Saucier, 1996). Girişimcilerin girişimci olmayan kişilerle karşılaştırıldıklarında daha iyimser oldukları da ifade edilmektedir (Palich ve Bagby, 1995). Dışa dönük kişiler mutlu, keyifli ve pozitif enerji yayma eğilimindedirler. Dışadönüklük, bir girişimcinin amaçlarına ulaşmasını kolaylaştırabilecek önemli bir kişilik özelliği olarak ifade edilmektedir (Zadel ve Scavone, 2006). Howard ve Howard (1995) girişimci bireylerin dışadönüklükte yüksek puanlar alabilen kişiler olarak betimlenmesinin doğru olacağını ifade etmişlerdir.

1.9.4. Yumuşak Başlılık/Geçimlilik-Uyumluluk

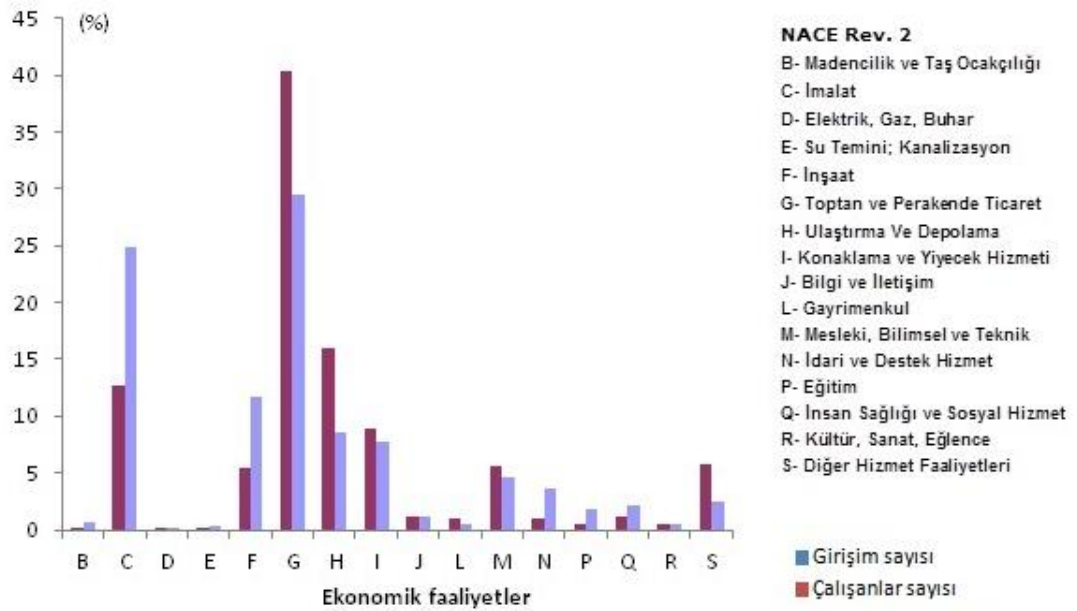
Uyumluluk faktörü iki yönde de girişimcilikle ilişkilendirilebilecek özellikleri kapsamaktadır. Bazı uyumluluk alt boyutlarını göz önüne almak gerekirse, bir taraftan girişimler işbirliğine yatkın, yardımcı, sabırlı, arkadaş canlısı, güvenilir ve diplomatik kişiler olabilirken, diğer bir taraftan da hırslı, sert, otoriter, talepkar, baskıcı, manipüle eden, kaba ve acımasız insanlar olarak da nitelendirilebilirler. Bu açıdan girişimcilerin hem iyi, hem de kötü yönleri vardır. Howard ve Howard (1995), girişimci kişilikte olan insanların uyumlulukta orta seviyelerde puanlar kaydettiklerini gözlemlemiştir. Bu nedenle uyumluluk ve girişimcilik arasında açık bir ilişkinin var olması beklenemeyebilir. Nitekim Zhao ve Seiben (2006) yaptıkları çalışmada girişimcilerin uyumluluk faktöründe yöneticilere oranla daha düşük puanlar kaydettiklerini belirtmişlerdir. Kets de Vries (1985), girişimcilerin kötü yönlerini tartışmışlardır. Yüksek enerji seviyeleri ve başarıya olan ihtiyaç fazlalığı, girişimcileri beklenilmeyen bir şekilde mensubu bulunduğu örgüt ve girişimcinin kendisi için tehlikeli bir hale dönüştürebilir. Psikologlar, uyumluluk veya da geçimlilik faktöründeki anlam karmaşası üzerinde durmaktadırlar çünkü anlamında ikirciklik yer almaktadır. Kelimenin anlamında diğerlerine memnuniyet verme ve/veya diğerlerine katılma eylemi de yer almaktadır (Ryckman 2012).

1.9.5. Nevrotiklik – Duygusal Dengesizlik

Kets de Vries (1996), girişimcilerin genellikle rasyonel olmayan hareketleri ve provokatif fikirleri nedeniyle yerinde duramayan, rahatsızlık verici ve asi insanlar olarak göründüklerini iddia etmişlerdir. Tutarsızlıklarının yanı sıra, bir anda karar verirler ve çok fazla stres altındadırlar. Bu nedenle, girişimci son derece karmaşık bir birey olarak görülmektedir. Goldberg (1990)'in bulgularında, duygusal olarak dengeli insanların bağımsızlık ve bireysellik gibi özelliklerle sınıflandırılmaya eğilimli olması nedeniyle nevroitiklik ve girişimcilik arasında negatif bir ilişkinin var olduğunu ifade etmektedir. Aslında bağımsızlık belki de girişimcilikle bir şekilde ilgili olabilir ve bağımsızlık önemli bir motivasyon aracı olarak değerlendirilebilir (Licht ve Siegel 2006). Kişisel başarı için duygusal tutarlılık önemli bir özelliktir. Nevrotiklik faktörüyle girişimcilik arasında negatif ilişki tespit edilmiştir (Barrick vd., 2001). Singh ve De Noble (2003) yaptıkları çalışmada, öğrencilerin nevroitiklik düzeyi ile algılanan yetenekleri arasında negatif ilişki tespit etmiştir. Fakat, tam aksine girişimciler bir şekilde nevroitik insanlar da olabilirler (Kets de Vries 1985). İlk çocukluk zamanlarında yaşanan hüsrana ve hayal kırıklıkları, girişimcilerin gözlemlenen davranış modellerine neden olmuş olabilir. Dürtülerine hakim olamama durumu, tatmin olamama hissi, reddedilme ve güçsüz olma duygusu onların kendilerine duydukları güven hissini etkilemiş olabilir. Bu durum, girişimcileri kendi kontrol ve bağımsızlıklarını öne sürebilecekleri durumlar için sürekli arayış içinde olmalarına neden oluyor olabilir. Bu tespite rağmen, duygusal tutarlılık, girişimcilik için önemli bir faktördür.

Şekil 5. Kadın İstihdam Oranı

Şekil 6. Girişim Sayısı, Çalışan Sayısı

Tablo 6. KOSGEB Uygulamalı Girişimcilik Eğitimleri – Yıl Bazında

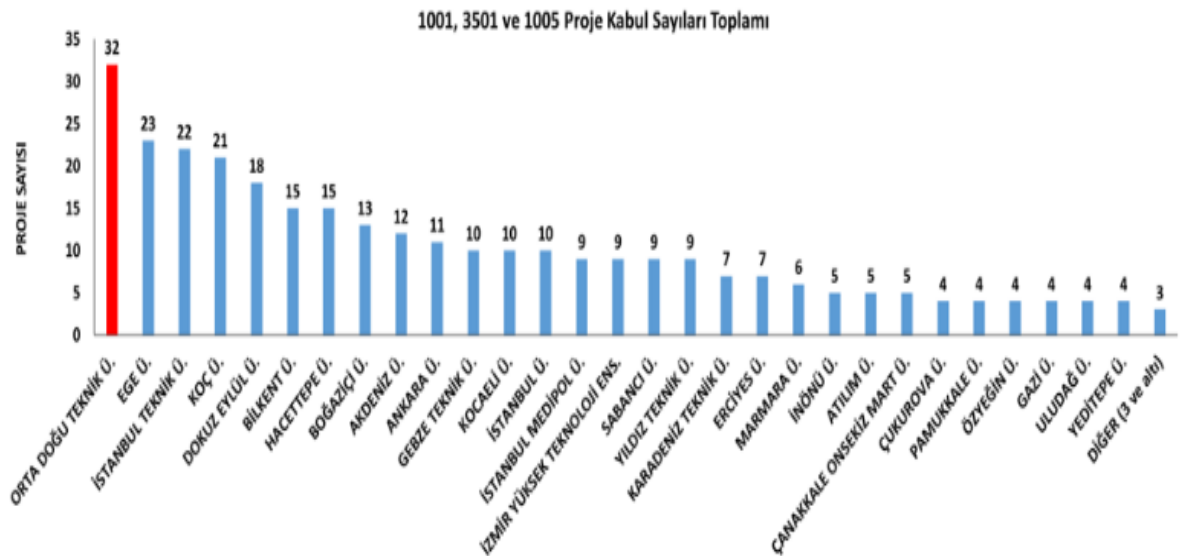
Yıl	Program Sayısı	Katılımcı Sayısı
2010	309	11.584
2011	1.404	48.145
2012	1.822	57.192
2013	2.531	86.309
2014	2.524	86.805
Toplam	8.590	290.035

Kaynak: KOSGEB

Tablo 7. Yeni Girişim Desteğinden Faydalanan İşletme Sayısı ve Verilen Destek Tutarı

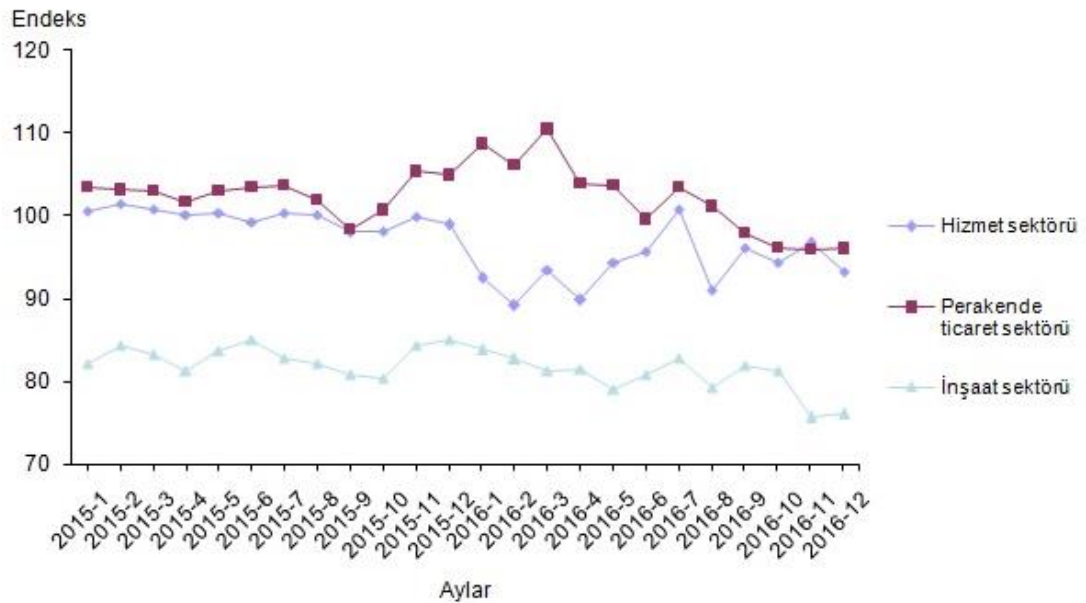
Yıllar	İşletme Sayısı	Destek Tutarı (TL)
2010	43	315.457,71
2011	2.397	25.858.041,69
2012	4.969	51.221.120,13
2013	8.065	84.368.042,01
2014	10.199	105.587.452,25

Kaynak: KOSGEB

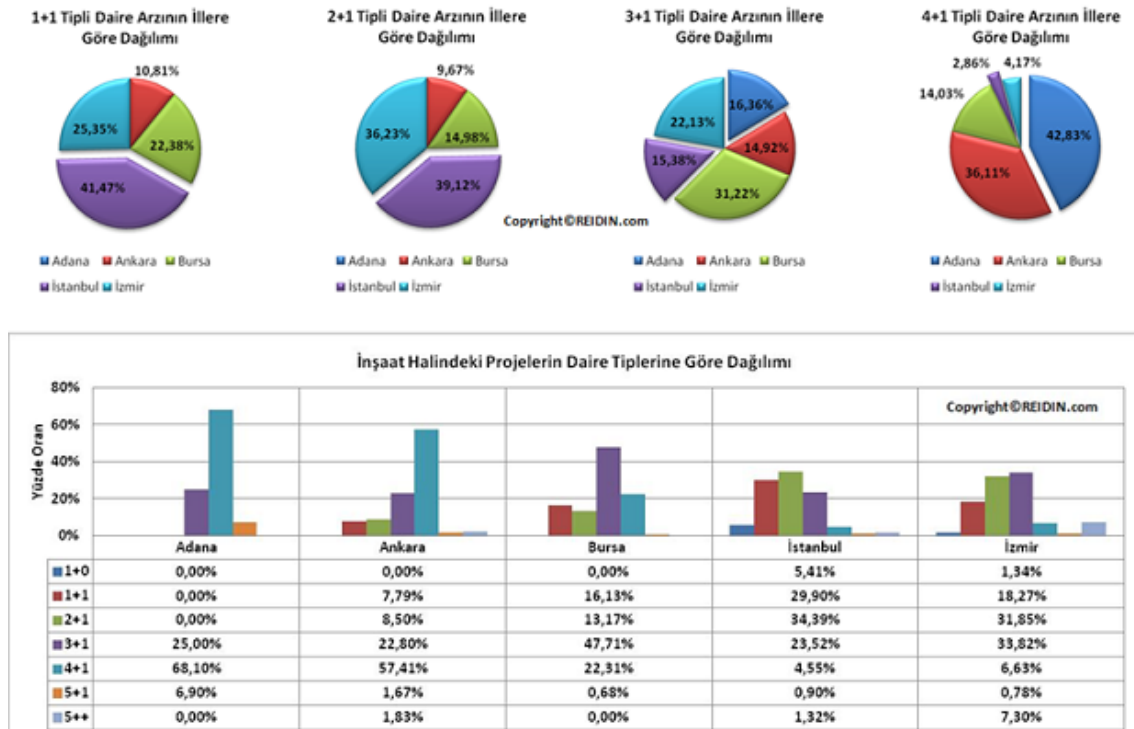

Şekil 7. Üniversite Proje Sayısı

Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri, Aralık 2016

Şekil 8. Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Sektörel Güven Endeksleri

Şekil 9. Konut Projeleri

İKİNCİ BÖLÜM GİRİŞİMCİLİK HAKKINDA

TAPU - EMLAK SEKTÖRÜ İLE İLGİLİ YAPILAN BİR ARAŞTIRMA

2.1. Araştırmanın Amacı ve Kapsamı

Araştırma, Denizli ilinde pilot olarak seçilen tapu müdürlüğü kurumu çalışanları, kurum emeklileri ve sektör çalışanlarının kurum idealleri, ideallerinin gerçekleşme durumu, beklentileri, girişimci özellikleri ve projeleri ile ilgili kayıtları analiz ederek, konu ile ilgili bilgilerle entegre etmek amacıyla yapılmıştır.

2.2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma, Denizli ilindeki Tapu Müdürlüğü, Kurumdan emekli olanlar ve Sektör çalışanlarında gerçekleştirilecektir. Müdürlük İki merkez müdürlük bünyesinde tapu hizmeti vermektedir.

Tapu Müdürlüğü, Kurum Emeklileri, Sektör Çalışanları ve Girişimci Örnekleri ile 2017 yılına ait veriler derinlemesine analiz metoduyla incelenecektir.

2.3. Araştırma Hipotezleri

A1 : Tapu Mesleğindeki hedeflerinin bir bölümünü gerçekleştirdiğini, eğer kadastro ve tapuda iş tanımları yapılması halinde iş akışının düzeleceği, mesleğin geleceğinin iyi projelerle daha iyi olacağını vurgulamaktadır.

A2, A3 : Tapu Mesleğinde çalışmanın kendilerine mutluluk verdiğini ve bu meslekte olmaktan gurur duyduklarını dile getirmektedirler.

A4, A5, B1 : Tapu Mesleğine başlamadan önceki ve sonraki durumları analiz ederek, Mesleği tanıdıkça bundan haz etmediklerini örneklerle ifade etmektedirler.

B2, B3, B4, B5 : Tapu Mesleğinden emekli olduktan sonraki Emlak sektörüne ilişkin durumlarını anlatarak, bu sektörün olumlu, olumsuz yönlerini ve geleceğe yönelik umutlarını belirtmektedirler.

C1, C2, C3 : Emlak sektörüne yönelik çözüm önerilerini, umutlarını ve çalışma hayatının zorluklarını belirtmektedirler.

C4, C5, C6 : özel sektördeki girişimcilik yönlerini, deneyimlerini, beklentilerini anlatmaktadırlar.

2.4. Araştırma Bulguları ve Değerlendirilmesi

İncelenen kurum, sektör ve girişimci olarak, 2017 yılı itibariyle 16 sayısı ile tamamlamıştır. Araştırma iki aşamalı yapılmış olup, kurum çalışanlarının idealleri, girişimci özellikleri, gelecekle ilgili hayalleri, projeleri ve sonuç olarak ideallerin gerçekleşme durumu incelenmiştir. Ankete katılan kişilerin eğitim düzeylerine baktığımızda genel düzeyin yüksekokul mezunları olduğu görülmektedir. Ancak genel itibari ile şikayet konuları hemen hemen aynı olmakla beraber kısmen çözüm önerileri getirilmiştir.

A1 Tapu Mesleğindeki hedeflerinin bir bölümünü gerçekleştirdiğini, eğer kadastro ve tapuda iş tanımları yapılması halinde iş akışının düzeleceği, mesleğin geleceğinin iyi projelerle daha iyi olacağını vurgulamaktadır.

A1 - DENİZLİ TAPU VE KADASTRO BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ DESTEK HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRÜ - KEMAL DEMİREL

Çalışan emeklilerin çoğunluğu, yeterli olmayan emekli maaşına ilave bir gelir elde ederek maddi ihtiyaçlarını karşılamak için çalışırlar. Mutlaka idealleri vardır ama genelde pratikte karşılığı azdır. Mesleğe başlangıcı ve sonrasında ideallerim vardı bana göre bir bölümü gerçekleştirdi. Bana göre kadastro ve tapuda çalışanların iş tanımları görev ve yetkiler kısa anlaşılır şekilde yeniden düzenlenirse iş akışı biraz daha iyileşir. Mesleğin geleceği üst kademe iyi projeler geliştirirse mutlaka kabul görecektir.

A2 ve A3 Tapu Mesleğinde çalışmanın kendilerine mutluluk verdiğini ve bu meslekte olmaktan gurur duyduklarını dile getirmektedirler

A2- GAZİ ÜNİVERSİTESİ TAPU VE KADASTRO MYO GENEL SEKRETERİ EMEKLİ - HAMİT DÖNERÖZ

Merhaba. Tapu Müdürlüğün de göreve başlamadan önceki ideallerimi gerçekleştirdim sayılır. Tapuculuk güzel meslek aslında. Hergün değişik kişilerle muhatap olmak her işlemden araştırmak yorum yapmak benim hoşlandığım şeylerdi. En fazla çalışan kurum olmasına rağmen çalışanların Genel Müdürlükçe destek görmemesi olursun bir durum

A3 - BOZKURT TAPU MÜDÜRÜ – KANI HATİPOĞLU

Ben bu kurumun personeli, çalışanı olmaktan gurur duyuyorum. Neden dersiniz ben bu teşkilata 1986 yılında Kadastro Teknisyeni adayı olarak göreve başladım. 17 yılımı Kadastro 'da teknik hizmetler bölümünde Kontrol Memuru iken, 2004 yılında Tapu Müdürü olarak görev yapmaya başladım. Evimi – Çocuklarımı bu kurumdan kazandığım maaşla geçindiriyorum. Mesleğimi severek yapıyorum. Hem Kadastro yönümü (Teknik yönü) (17) on yedi yıl ve hem de Tapu Sicil yönünü (Tasarruflı yönü) (12) on iki yıldır bildiğim kadarı ile insanlara yardımcı olmaya çalışıyorum.

Mesleğim belki Tapu da veya Kadastro Müdürlüklerinde ilk defa işlem yaptırılanlar için zor gibi gözüksede bizler insanlara yardımcı oluyoruz. İnsanlara yardımcı olmak güzel, yol göstermek güzel. Şimdi elektronik sistem olarak insanlara daha kısa sürede hizmet vermenin mutluluğum içindeyiz.

A4, A5 ve B1 Tapu Mesleğine başlamadan önceki ve sonraki durumları analiz ederek, Mesleği tanıdıkça bundan haz etmediklerini örneklerle ifade etmektedirler.

A4 - TAPU MEMURU - EMİNE KANDEMİR

Tapu Müdürlükleri gerek yapılan işlerin önemi gerekse birçok dalı ve konuyu ilgilendiren bir kurum olmasından dolayı önemli bir kurumdur. Vatandaş ve memnuniyet odaklı olması kurumda çalışmayı zorlaştıran ayrıca yapılan işlemlerin bilgi, birikim ve hukuksal sorunlar doğurabilen bir yapıyı arz etmesi de bu zorluğu fazlalaştıran nedenlerdir.

Kuruma ilk başlanıldığında farklılığını fark etmek çok yaşanan bir durumdur. İnsanlarda sosyalleşmeyi ve bilgi edinme öğrenme mecburiyeti gerektiren bir kurumdur. Tapu dairelerine başlayan birçok arkadaşım gibi başta birçok ideal düşünen sonra bunun zamanla kaybolduğunu görmek çok mümkündür. Çünkü yapılan her işin hukuki sorumluluğun üzerine kalma durumu, yapılan bir işlemde yaşanabilecek bir olumsuzluk örneğin sahtecilik gibi rücuyla sebep olabilecek birçok duruma sebebiyet yaşanabilmesi çok mümkün olan bir kurumdur.

Tapu daireleri bu kadar önemli işleri yapmasına rağmen hep eksik kadro ve iş – işlemleri yeterli süreden daha az sürelerde yapılmasına maruz bırakılan kurumlardan biridir. O yüzden birçok memur arkadaşımın baştaki ideallerini sonradan kaybettiği ve psikolojik olarak çok mutlu çalışmadıkları yerlerdir. Sürekli vatandaş, üst yönetim baskısı ve hata yapma korkusu taşıdıkları ve yaşadıkları bir kurum olmakla birlikte aslında şartların iyileştirilmesi halinde sosyal ve aktif bir iş ortamı oluşturulabileceği bir kurumdur.

A5 - TAPU MEMURU - NİHAL AYKAN

İkinci üniversiteyi okuyorum. Kamu Yönetimi. Mesleğe başlarken yani on yıl öncesi ile şimdiki ülkenin sosyal ekonomik koşulları çok farklı. O zamanlar tabii ki bilgisiz ve tecrübesizdik. Sadece ilerleyen dönemde Müdür Yardımcısı en kötü idealimdir diyebiliyorduk. Şimdi bizim kurumumuz çalışma şartlarımız aldığımız sorumluluk ve hep kurunun yanında yaş da yanar mantığı. İdealist birinin yapacağı bir meslek değil. Yada ideallere ulaşmak sadece çalışmak la olmuyor maalesef. Bizim mesleğe başlangıç noktamızla şimdi yeni atanalar arasında çok büyük fark var. Biz mesleki anlamda mevzuat anlamında belki yeterliydik. Eskiden en azından bundan 10 yıl önce teknik anlamda teknoloji anlamında bu kadar hızlı kolay ve rahat değildi belki ama. En azından işini severek yapan birbirine, iş arkadaşına, çevrene güven duyarak belki bir parça her zorluğun sonu savaşıma geçecek mutluluktur düşüncesiyle pozitif yaklaşabiliyorduk. Şimdi yeni başlayan başka yerlerden bir şekilde gelen amir idareci üst düzey. Ne kalite ne bilgi ne donanım. Üstelik saygı ve kaliteden bahseden bir kurum olmasına rağmen. Çok eksik çok yanlış. Dolayısıyla geleceğini çok iyi görmüyorum. Özelleşiyor noterler e devredilecek deniyor ki ona da karşıyım. Noter benim bildiğimin onda birini bilmeyen ki tapu çok geniş kapsamlı bugün yıllarını vermiş bir idare cinin bile bilgi anlamında tıkanıcı noktalar var. Belki performans göre ücret sorunluluk ve ceza. Konuları yani personel haklarını koruyan bir düzenleme getirilirse. Daha pozitif mutlu yarınlara güvenle bakan memurlar idareciler sayısı artar. Kurum adıyla saygın kaliteli ve gereken değeri gören bir aşama kaydeder. Kendi idealim ikinci üniversite den sonra belki başka meslek.

B1 - TAPU MEMURU EMEKLİ - İSMAİL KAYA

Ben bu teşkilatı işe girdiğimde ilkokul mezunu olarak hizmetli olarak işe başladım başlama amacım kendime kamuda bir iş bulma işe başladıktan sonra baktım diğer memur arkadaşların benden bir fazlalığı yok bana bir kıvılcım lazım onu da ilk Müdürüm Arif Karakoç verdi bendeki cevheri oda fark etti sanırım. İsmail sen neden ortaokulu dışarıdan bitirmiyorsun sen okulu bitir ben buradayken seni memur yapayım dedi benim işim zordu bizim sarayköy tapu sobanın ve de üç soba vardı, Ortaokul bitirme kitabını Gülseren kolbaşı verdi o kitabı Hatim ettim 1986 yılında bitirdim. Müdürüm başladı kıvrarak ortaokul diplomasını bir hükmü yok sen liseyi bitir. Bu arada bir enerji ve tabi kaynakları bakanı cengiz altunkaya ziyaretinde oldu oradan geldim dışarıdan lise bitirme sınavlarına müracaat ettim bu arada çalışıyorum 4 yılda liseyi bitirdim ama benim müdürün tayini çıktı gitti yerine bakan vekil müdür yardımcısı yazımı yazmıyor bir gün geçtim başına sonunda kendin yaz dedi yükselme yazımı kendim yazdım görüş belirtmemiş gerekiyor, ilgilinin dilekçesi ilişiktedir. Dilekçe gitti 6 ay geçmiş hiçbir cevap yok bir siyasetçiye arattırdık bizim arşiv memurluğu kadrosu geldi ben birinci hedefine ulaştım ben bilirsin haksızlığa dayanmamam tayin çıktı Buharkent e bu arada hedefi büyüttük müdür veya müdür yardımcısı olmak 1997 yılında Müdür Yardımcısı sınavına girdik kazanmadık benim teşkilata sevgim ve saygım kalmadı ben bu sınava girmeden önce 1996 yıllarında sınavsız müdür veya müdür yardımcısı olunuyordu bunun en yakın örneği İbrâhim yılmaz müdürün ve 1998 deki sınavda faruk müdürün 6 aylık sarayköy tapuda arşiv memuru hiç satış işlemi yapmamış tapunun t sinden anlamıyor. 1998 yılın eylül ayında 2 yıllık üniversite bitirdim anladım bu teşkilatta bir şey bilmene gerek yok bendeki ikinci hedef kendiliğinden yok oldu.

B2, B3, B4 ve B5 Tapu Mesleğinden emekli olduktan sonraki Emlak sektörüne ilişkin durumlarını anlatarak, bu sektörün olumlu, olumsuz yönlerini ve geleceğe yönelik umutlarını belirtmektedirler.

B2 - KARAÖZ EMLAK – AKİF KARAÖZ

Tapu Müdürlüğüne tesadüfen okulu kazanarak göreve başladım. Tapu Müdürlüğünde çalışma esnasında, memurluktan Şef ve Müdür Yardımcılığı sınavlarını kazanarak görev yaptım.

Tapu Müdürlüğünde görev yaptığım için çok memnunum. Çünkü hukuki gayrimenkul bilgilerim ileri düzeye çıkıyor. Hedeflerimde emekli olduktan sonra bilinçli ve bilgili olarak emlak bürosu açmaktı ve oğlumla birlikte bu emlak görevini yapıyoruz.

Emlak sektöründeki umutlarımdan en baştaki emlak müşavirliği yasası çıkarılıp, her önüne gelenin emlakçı olmamasını ve yasal güvence olması düşüncesindeyim. Emlak sektörüne yönelik girişimcilik yok denecek kadar azdır.

Tapu Müdürlüğünde 28 yıl görev yaptım. Yaklaşık 7 yıldır da emlak işleri yapmaktayım. İlk göreve başladığımdan bu yana çok gelişme var. Bunun en büyük örneği TAKBİS sistemidir. Daha da iyi olacağına yönelik umutlarım vardır.

B3 - GÜRBÜZ EMLAK – GÜRBÜZ İYİLİKÇİ

1975 yılında Niğde – Aksaray Tapu Müdürlüğünde tapulama teknisyeni olarak göreve başladım. Daha sonra askere gittim. Askerlik dönüşü Denizli Kadastro Müdürlüğünde göreve başladım. 1993 yılında Denizli 1. Bölge Tapu Müdürlüğünde şef olarak yatay geçiş yaptım. Bizim zamanımızda daktilo vardı. Müdürlüğümüzde bir tane bilgisayar vardı. Bu dönemde 18. Madde (imar) çalışmaları çoktu.

Bu dönemde tapuda çalışmalar çok ama çok yoğundu. Daha sonra ben tapu dan ayrıldım.

Ayrılma sebepim ise teşkilat memuruna sahip çıkmıyordu. Emekli olduktan sonra kendime ait büromu açtım. Tapu takip işlerini yapmaktayım. Bu esnada ise teşkilat yinede memuruna sahip çıkmıyor.

Yani umduğumu bulamıyorum. Yeni teşkilat ile yasa, yönetmelik çıksa da bizde ona göre kendimize bir yol çizsek derim. Emekli olunca tapu mesleğinin kutsal bir meslek olduğu idrakine vardım. Tapuyu alınca insanların gözlerindeki parıltıyı hissediyorum. Bu da bize yetiyor. Saygılarımla

B4 - VOLKAN EMLAK – AYNUR BAKDUR

1974 yılının kasım ayında Çivril Tapu Müdürlüğünde işe başladım. Bizim zamanımızda daktilo ile çalışıyorduk, işe başladığımda daktilo 'nun d sini bilmiyordum. Bu işi zamanla çözdüm. 22 yıl 6 ay Çivril 'de çalıştım oradan emekli oldum. İlk işe girdiğimde bu mesleğin zor ve mücadele edilmesi gerektiğini öğrendim, sonra sevdim, tapu mesleğini kutsal bir meslek olduğunu öğrendim. Çalışırken Denizli 'ye gidersem mutlaka büro açarım diyordum ve 1997 yılında buraya geldim büro açtım, mücadele etmek, hayatla savaşmak çok güzel bir şey Tapuculuk bilgili bir meslek hayatımı, her şeyimi bu mesleğe borçluyum.

Hayat cesaretli insanlarındır, mücadele etmek insana güven veriyor. Kendime güveniyorum ve mutluyum.

B5 - UZMAN EMLAK – REFİK ŞAYLAN

1980 yılında Çivril Kadastro Müdürlüğünde görev başlangıcı yaptım. 1997 yılına kadar Çivril, Çardak Kadastro Müdürlüklerinde görev yaptıktan sonra 1997 yılında Denizli Tapu Müdürlüğünde görev başlangıcı yaptım. Tapu Müdürlüğünde yoğun çalışma temposunda 2012 yılına kadar çalıştım. Emekli olduktan sonra tapu takip işi ile ilgili Uzman Gayrimenkul olarak çalışmaya devam ediyorum. Bu sektörle ilgili olumlu düşüncelerim, hayallerim var. İşimi genişletmek ve büyütmek istiyorum.

C1, C2 ve C3 Emlak sektörüne yönelik çözüm önerilerini, umutlarını ve çalışma hayatının zorluklarını belirtmektedirler.

C1 - HAKAN ARSLAN EMLAK – HASAN ERDOĞAN

2005 yılında Hakan Arslan Emlak 'da maddi imkânsızlık yüzünden görev başlangıcı yaptım. İstedğim üniversite 'yi kazandım. Ancak maddi imkânsızlar yüzünden gidemedim. Bu yüzden hem çalışıp, hem Açık öğretim (Lisans) okumayı tercih ettim. Eğer imkânım olursa (devlet memurluğunu kazanırsam) bu sektörden ayrılmayı düşünüyorum. Şayet Tapu Emlak sektörü eğitilmiş insanlara (üniversite mezunu) bir

ayrıcılık sunarsa, bu sektörde kendime özel (tapu iş takip bürosu) işyeri açmayı düşünebilirim. Sektör sıkıntısı olarak eğitim seviyesi düşük insanların, emekli olanların bu işi yapması, kaliteyi düşürmesi, toplumda kötü bir imaj oluşturması istenmeyen durumlardır. En yakın zamanda Emlak yasınının çıkartılıp, bu işi ehli, okumuş kültürlü insanların, sınava tabi tutulup, emlakçı ve iş takibi yapmasını istiyorum.

C2 - EKSPRESS EMLAK – ÜMİT YILDIRIM

1997 yılında hakan arslan emlak da tapu takip iş sektörüne başladım. Ta ki 2012 yılına kadar. 2012 yılında kendi işyerim olan Ekspres Emlak 'ı açtım. Tapu Emlak sektöründe farklı bir ses, soluk getirmek istiyorum. Hayaller ile gerçekler arasında maalesef ciddi uçurumlar var. Hayallerimin gerçekleşmesini uzun vadeye yaydım.

C3 - İZMİRLİOĞLU EMLAK – METİN ACAN

2002 yılında İzmirlioğlu Emlak sektöründe iş başlangıcı yaptım. Tapu Emlak sektöründe yoğrulmak, uzmanlaşmak ve olursa kendime ait emlak şirketi kurmak hayalimdir Ancak piyasa koşulları gereği bu hayallerimi uzun döneme yaydım. Teknolojik, bilimsel gelişmeler doğrultusunda hayallerimi gerçekleştirmek istiyorum.

C4, C5 ve C6 özel sektördeki girişimcilik yönlerini, deneyimlerini, beklentilerini anlatmaktadırlar.

C4 - TÜRK EĞİTİM VAKFI (TEV) – DENİZLİ ŞUBESİ BAŞKANI NAIL KALEMCİ

Girişimcilik :

*İnsan olmanın özelliklerinden bir tanesi ve en önemlisi girişimci olmaktır. Girişimci düşünen fikir üreten, ürettiği fikri kendi konusunda uygulayandır. Girişimci müspet veya menfi sonuçlar olabilir. Bu sonucu değiştirecek, kötüyü iyi haline getirecek soruları kendine sorar ve girişimcilik ruhu ile sonuçta iyi ile kötüyü ayırır. Girişimci deneme yanılma metotlarını uygular. Özgür ve Bağımsız olmanın güzellikleri içerisinde sonuçta başarıya ulaşır. Başarmış insanlarla konuşur. Onları dinler onlardan örnekler ve bilgiler alır. Bunlar üzerinde kendi fikirlerini ortaya koyar. Girişimcilik çok çalışmak çok üretmek için çareler aramaktır. Her şeyi ulu orta denemek değil, aklını ve düşüncelerini müspet fikirlerle taçlandırarak sonuç almaktır. İlkokul öğretmenimin güzel bir sözünü aktarmalıyım. “İnsan ile hayvan arasındaki fark şudur ; Hayvan doğar, büyür sonuçta ölür. Ama insan doğar, büyür ve **iz bırakarak** ölür” derdi. İşte girişimcilik budur.*

Ben İzmir İktisat Muhasebe bölümünden mezunum. 15 yıl Muhasebecilik yaptım. Bir türlü sevemedim. Kaldı ki bizim zamanımızda sistem düzgün değildi. Makinemiz Facit idi. Muhasebeyi bıraktım. İnşaatçılığı seçtim. Denizli de 1000 adedin üzerinde konut yaptım. Didim de 114 villa yaptım. 64 adet Sanayi dükkânı yaptım. Bu arada Manifatura işine girdim. Daha sonra Arçelik bayiliğini de 7 yıl yaptım ve yeğenime devrettim. Halen ara sıra İnşaat işlerine devam ediyorum.

TEV benim için bir hobi. Elimizden geldiğince gençlere burs vermeye onların da okuyarak girişimcilik ile hayatlarını heyecan kazanç – çalışma üçgeninde yaşamlarını sürdürmeleri en büyük dileğimdir.

Size de sonsuz başarılar.

C5 - PASAPORT PİZZA – BAYRAMYERİ ŞUBESİ ORTAĞI MESUT ÇAVDAR

Muğla Üniversitesi B.E.S.Y.O. mezunuyum. Bu yüzden imkanlarım dahilinde ikamet ettiğim Denizli 'de işlek bir yerde bulunan 150 – 200 m2 iki katlı bir yer olan ve şu an olduğu yerde gıda üzerine bir firma bulunan işyerinde birinci katı fitness – wellnes üzerine kondisyon salonu olup, ikinci katını step – aerobik ve halk dansları üzerine işletmecilikle ilgili bir projem olabilir.

Hayalini kurduğum bu projeyi; öğrencilik dönemimde ancak spor salonlarında antrenörlük yaparak bir nebze kendi adıma alt yapıyı oluşturdum.

C6 - PASAPORT PİZZA – BAYRAMYERİ ŞUBESİ ORTAĞI AKİF ÖZVURGUN

Çalışmakta olduğum restorandı Abalıoğlu Gıda 'dan devaldım. Gelecekle ilgili hayalim; kır düğün salonu açmak, restoran ve kahvaltı salonu olarak işletmek.

Tablo 8. Tapu - Emlak Sektöründeki Girişimci Özellikleri

	Tapu Çalışanı	Tapu Emeklisi	Diğerleri
Girişimcilik Özelliği Olanlar	4	6	6
İdealleri Gerçekleşenler	2	5	4
İdealleri Gerçekleşmeyenler	2	1	2

PERSONEL HAREKETLERİ (2010 - 2017)

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün (TKGM) 2010 -2017 yılları personel hareketleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

YIU	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Toplam Personel
657 4/ A İlk Ataması Olan Personel	457	765	504	862	375	358	331	64	3716
657 4/B-C-D İlk Ataması Olan Personel	466	248	29	208	176	27	2	55	1211
KHK ile İade Edilen								12	12
Kurum Dışından Nakillen Atanan Personel	75	27	28	45	30	49	26	13	293
Kurum Dışına Nakil Olan Personel	73	96	160	74	92	58	61	54	668
Emekli Olan Personel	333	347	218	299	310	359	406	275	2547
Vefat Eden Personel	13	22	21	18	21	15	34	7	151
İstifa Eden Personel	106	44	59	83	110	39	29	19	489
Müstafi Personel	1	7	6	4	2	1	4	0	25
Devlet Memurluğundan Çıkarılma/Memuriyetten Men Görevine Son Verilme/İş Haddinin Sonlandırılması	10	8	10	31	13	14	22	8	116
FETÖ/PDY Kapsamında Görevden İhraç Edilen Personel							172	41	213
Kurumdan Ayrılan Personel	536	524	474	509	548	486	728	404	4209
Kuruma Katılan Personel	998	1040	561	1115	581	434	359	144	5232

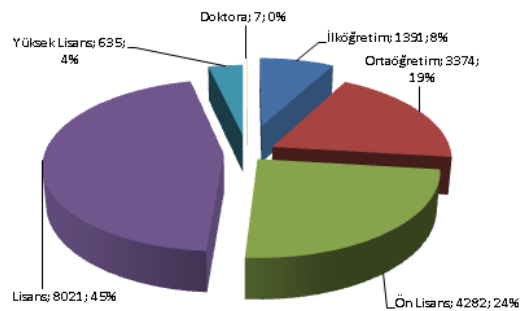
(03.07.2017 tarihinde güncellenmiştir.)

Şekil 10. TKGM Personel Hareketleri (2010 – 2017)

2. Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

TKGM de çalışan personelin kadro birimlerine göre eğitim durumu dağılımı aşağıdaki gibidir. Bu dağılımda görüldüğü gibi çalışan personelimizi %45' ini lisans mezunları oluşturmaktadır.

Eğitim Durumu	İlköğretim	Ortaöğretim	Ön Lisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Genel Toplam
Genel Müdürlük Birimi	82	173	99	889	94	3	1040
Bölge Müdürlüğü	128	281	186	515	76	2	1188
Kadastro Müdürlüğü	479	1185	1421	2013	127		5225
Tapu Müdürlüğü	702	1735	2576	4904	338	2	10257
Genel Toplam	1391	3374	4282	8021	635	7	17710

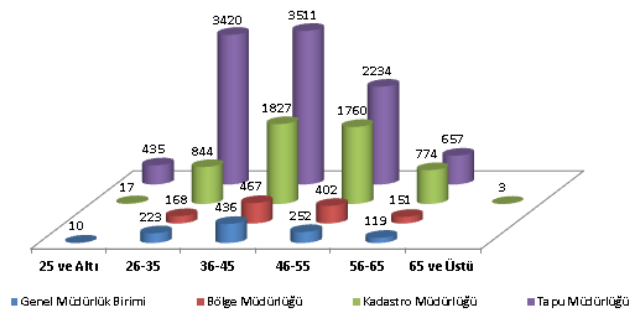

Şekil 11. TKGM Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

3. Personelin Yaşa Göre Dağılımı

TKGM de çalışan personelin kadro birimlerine göre yaş aralığı dağılımı aşağıdaki gibidir. Tabloda da görüldüğü gibi kadromuzun çoğunu genç personel oluşturmaktadır. 15-45 yaş aralığında toplam 11358 personel bulunmaktadır. Yani %63' lük bir oranla Kurumumuz kadroları genç personele bırakılmıştır. Kurumumuz genel olarak genç ve aktif personelle çalışmaktadır.

Yaş Aralığı	Genel Müdürlük Birimi	Bölge Müdürlüğü	Kadastro Müdürlüğü	Tapu Müdürlüğü	Genel Toplam
25 ve Altı	10		17	435	462
26-35	223	168	844	3420	4655
36-45	436	467	1827	3511	6241
46-55	252	402	1760	2234	4648
56-65	119	151	774	657	1701
65 ve Üstü			3		3
Genel Toplam	1040	1188	5225	10257	17710

Şekil 12. TKGM Personelin Yaşa Göre Dağılımı

Tablo : 9. İşteki Durumuna Göre İstihdam Edilenler ve Cinsiyet Oranı, 2014-2015

[15+ yaş - age]		(%)									
Cinsiyet Sex	Toplam Total		Ücretli/Yevmiyeli Regular employee/Casual employee		İşveren Employer		Kendi hesabına Own account worker		Ücretsiz aile işçisi Unpaid family worker		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Toplam Total	100,0	100,0	66,0	67,0	4,5	4,4	17,3	16,8	12,2	11,8	
Erkek Male	100,0	100,0	68,5	69,3	5,9	5,8	20,7	20,3	4,9	4,7	
Kadın Female	100,0	100,0	60,2	61,7	1,2	1,2	9,1	8,8	29,5	28,4	

TÜİK, Girişimcilik İstatistikleri, 2015

TurkStat, Entrepreneurship Statistics, 2015

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Figures in table may not add up to totals due to rounding

Tablo 10. Yaş Grubuna ve Sektöre Göre İşveren Olarak Çalışanların Dağılımı, 2014-2015

[15+ yaş - age]		(%)					
Yaş grubu Age group	Toplam Total		Tarım Agricultural		Tarım dışı Non-agricultural		
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	
Toplam Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
15 - 19	0,1	0,1	-	0,5	0,1	0,1	
20 - 24	1,9	2,2	0,4	0,7	1,9	2,3	
25 - 29	6,7	7,5	1,5	2,9	6,9	7,7	
30 - 34	15,6	15,0	5,0	8,6	16,1	15,3	
35 - 39	18,4	17,8	7,8	7,2	18,9	18,2	
40 - 44	16,9	16,8	12,6	11,8	17,0	17,0	
45 - 49	15,2	14,6	20,5	10,5	14,9	14,8	
50 - 54	10,6	10,8	13,4	14,9	10,4	10,6	
55 - 59	7,0	7,1	10,6	15,7	6,9	6,7	
60 - 64	4,1	4,6	12,5	11,8	3,7	4,3	
65 +	3,6	3,5	15,6	15,5	3,1	3,0	

TÜİK, Girişimcilik İstatistikleri, 2015

TurkStat, Entrepreneurship Statistics, 2015

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi

Source: TurkStat, Household Labour Force Survey

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Tablo 11. Eğitim Durumu ve Sektöre Göre İşveren Olarak Çalışanların Dağılımı, 2014-2015

[15+ yaş - age]	(%)					
Eğitim durumu Educational status	Toplam Total		Tarım Agricultural		Tarım dışı Non-agricultural	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Toplam Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Okuma yazma bilmeyen Illiterate	0,2	0,3	2,1	3,0	0,1	0,2
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen Literate but no school completed	1,0	1,1	3,4	2,4	0,9	1,0
İlkokul Primary school	33,1	30,4	59,7	55,2	31,8	29,3
İlköğretim, ortaokul ve dengi meslek okul Primary education, junior high school or equivalent vocational school	15,9	16,3	10,2	13,1	16,2	16,4
Genel lise High school	14,9	15,3	13,4	11,3	15,0	15,5
Lise dengi meslek okul Vocational school at high school level	11,0	10,9	4,0	4,3	11,3	11,2
Yüksekokul veya fakülte Higher education	23,8	25,7	7,2	10,7	24,6	26,4

TÜİK, Girişimcilik İstatistikleri, 2015

TurkStat, Entrepreneurship Statistics, 2015

Tablo 12. İşveren Girişimlerin Kuruluş Yıllarına Göre Dağılımı, 2015

Yıl -Year	Oran Rate
Toplam Total	100,0
1990 ve öncesi Before 1990	4,3
1991 - 2000	16,8
2001 - 2010	36,4
2011 - 2015	42,5

TÜİK, Girişimcilik İstatistikleri, 2015

TurkStat, Entrepreneurship Statistics, 2015

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Figures in table may not add up to totals due to rounding

SONUÇ VE ÖNERİLER

Girişimci riske girmeyi göze alacak cesarete sahip olmalı ve bunun için de hata yapmaktan korkmamalıdır. Girişimcinin içinde bulunduğu belirsizlik koşullarında hata yapma ihtimali her zaman olacaktır. Önemli olan bu süreçteki irrasyonelliği mümkün merteye asgari seviyelerde tutmak ya da süreci mümkün olduğunca rasyonelleştirebilmektir. Dolayısıyla yapılan hatalardan gereken dersler alınmalı, aynı hata tekrarlanmamalıdır. Bu açıdan iyi bir girişimci hata yapmayan değil, aynı hatayı tekrarlamayan kişidir. İyi bir girişimci sadece yeni hatalar yapmaya izinlidir.

Türkiye yeni ekonomide yer almak istiyor ve gelişmiş ülkelerle arasındaki ekonomik uçurumun daha da açılmasını istemiyorsa, başvuracağı yollardan biri girişimci bir ekonomi oluşturmaktır. Girişimci düşünce ve davranışı taşıyan kişilerin ve firmaların oluşması sayesinde ekonomi çok daha üretken, yenilikçi, rekabetçi, yaratıcı ve esnek olacaktır. Girişimci ekonomiyi kurarken küçük veya büyük, yeni veya eski firmalar ayrımı olmaksızın yenilikler yapan girişimci firmalar oluşturmak gerekecektir. Özellikle yenilikler yapmak ana hedefler arasında olmalıdır, çünkü dünyanın bugün ulaştığı rekabet ortamında ancak ve ancak yeni değerler üretebilen, katma değeri arttıran ve rekabet gücünü sürekli olarak iyileştiren, daha da önemlisi farklılaştıran yenilikleri yapabilen girişimler başarılı olabileceklerdir. Bunun için de girişimcilerin sayısını arttıran ve buldukları ekonomik, politik ve sosyal ortamı iyileştirerek girişimcilere destek olan bir altyapının kurulması sağlanmalıdır.

Yeniliklerin bir kısmı teknoloji odaklı olmak zorundadır. Teknoloji çağında geride kalmamak için teknolojik gelişmeleri gerçekleştiren ya da teknoloji uygulamalarını başarıyla yerine getiren firmalar kuracak ve yönetecek olan girişimcilere ihtiyaç vardır. Bu yenilikler sayesinde hem düşük katma değer üreten eski sektörlerin daha verimli çalışmaları ve yüksek katma değerler elde etmeleri, hem de yüksek katma değer üreten yeni sektörlerin doğması gerçekleşebilecektir. Yenilikler bir firmanın faaliyetleri olarak düşünülebilecek her alanda gerçekleştirilebilir; örneğin finans, pazarlama, üretim prosesi, satış sonrası servis, dağıtım, teknoloji, ürün vb. Bu yeniliklerin bir kısmı yüksek teknolojinin üretilmesi ile, bir kısmı da mevcut üretilmiş teknolojilerin özel ve farklı bir alanda kullanılmasını sağlayan yaratıcılık ile gerçekleştirilebilir.

Türkiye'nin, uluslar arası girişimcilik endeksi çalışmasına katılması ve kendisini diğer ekonomileri ile karşılaştırması gerekmektedir. Türkiye ayrıca girişimcilik ile ilgili birçok AB programına dahil olabilir. Bu programların takip edilerek, kurulmakta olan ağlara katılımın sağlanması yönünde çalışmak gerekmektedir. Bu ağlarda üretilmiş olan girişimcilik çalışma sonuçlarının Türkçe'ye çevrilmesi birçok faaliyetin gereksiz yere tekrarını önleyecek ve AB'nin çıkardığı dersleri ve sonuçları Türkiye'ye uyarlama konusunda hızlı davranılmasını sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

- Acs, Z. J., Carlsson, B., ve Karlsson, C., 1999, *Entrepreneurship, SMEs and the Macroeconomy*, Cambridge University Press: Cambridge.
- Anderson, T., D., Leal, (1997), *Enviro-Capitalism: Doing Good While Doing Well* (Lanham, Md: Rowman Littlefield) *Person-Centered Review*, Vol. 1, No, 2.
- Antoncic, B., rd.d, Hisrich, (2003), *Clarifying The Intrapreneurship Concept*, *Emerging Issues in Corporate Entrepreneurship*, *Journal of Management*, 29(3), 7-24.
- Arıkan, Semra (2004), *Girişimcilik, Temel Kavramlar ve Bazı Güncel Konular*, Genişletilmiş 2. Baskı, Siyasal Kitabevi, Ankara.
- Austin, J., H., Stevenson, J., Wei-Skillern, (2006), *Social and Commercial Entrepreneurship: Same, Different, or Both?* *Entrepreneurship Theory and Practice*, 30(1), 1-22.
- AUTM, (2006), *Autm Technology Transfer Practice Manual*, Vol. 2. Autm, Deerfield, II.
- Barney, J. B., A. M., Arıkan, (2001), *The Resource-Based View: Origins and Implications*, in M. A. Hitt, R. F. Freeman, J. S. Harrison (Eds.), *Handbook of Strategic Management*, Oxford: Blackwell.
- Baron, R. A., (2007). *Behavioral and Cognitive Factors in Entrepreneurship: Entrepreneurs as The Active Element in New Venture Creation*, *Strategic Entrepreneurship Journal*, 1(12), 167-182.
- Barrick, M. R., M. K., Mount, T.A., Judge, (2001), *Personality ant Performance at The Beginning of The New Millennium: What Do We Know and Where Do We Go Next?*, *International Journal of Selection And Assessment*, 9(1-2), 9-30.
- Baykul Ayşegül (2009), *Isparta İl Merkezindeki Esnaf Sorunları ve Esnafın Yerel Ekonomi ile İlişkisi*, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta.
- Birch, D. L., 1979, *The Job Creation Process*, US Department of Commerce: Washington, DC, ABD.
- Boschee, J., (2008), *Social Entrepreneurship: The Promise and The Perils*, in A. Nicholls (Ed.), *Social Entrepreneurship: New Models of Sustainable Social Change*, Oxford, England: Oxford University Press, 356-390.
- Buğra, Ayşe (1995), *Devlet ve İşadamları*, (Çev: Fikret Adaman), İletişim Yayınları, İstanbul.

- Carland, J. W., F., Hoy, W.R., Boulton, J.A.C., Carland, (1984), Differentiating Entrepreneurs From Small Business Owners: A Conceptualization, *Academy of Management Review*, 9(2), 354-359.
- Casson, M., 1995, *Entrepreneurship and Business Culture*, Edward Elgar: Aldershot, İngiltere.
- Chrisman, J., T., Hynes, S., Fraser, (1995), Faculty Entrepreneurship and Economic Development: The Case of The University of Calgary, *Journal of Business Venturin*, 10(4), 267-281.
- Christie, M.J., B., Honig, (2006), Social Entrepreneurship: New Research Findings *Journal of World Business*, 41(1), 1-5.
- Covin, J. G., D. P., Slevin, (2002), The Entrepreneurial Imperatives of Strategic Leadership, in M.A. Hitt, R.D.Ireland, S.M.Camp, D.L.Setxtion (Eds), *Strategic Entrepreneurship: Creating A New Mindset*: Oxford: Blackwell Publishers, 309-327.
- Çelik, Adnan ve Tahir AKGEMCİ (1998). *Girişimcilik Kültürü ve KOBİ'ler*, Konya, Nobel Yayın Dağıtım.
- Çelik, Adnan, Tahir Akgemci (2007), *Girişimcilik Kültürü ve KOBİ'ler*, Geliştirilmiş İkinci Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Çetin, Canan (1996), *Yeniden Yapılanma, Girişimcilik, Küçük ve Orta Boy İşletmeler ve Bunların Özendirilmesi*, Der Yayınları, İstanbul.
- Dess, G. G., J. C., Picken, (1999), *Beyond Productivity: How Leading Companies Achieve Superior Performance by Leveraging Their Human Capital*, New York: Amacom.
- Dees, J. G., (2001), The Meaning of Social Entrepreneurship, Retrieved From http://www.caseatduke.org/documents/Dess_Sedef.pdf.
- Dees, J.G., (2007), Taking Social Entrepreneurship Seriously, *Transaction Social Science and Modern Society*, Vol. 44, No: 3, 24-31.
- Demircan, Esra Siverekli (2008), “Girişimci Sıfatıyla Devlet:1980 Sonrası Türkiye Analizi”, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 3,1, 33-56
- Douglas, H., (2008), Creating Knowledge: A Review of Research Methods in Three Societal Change Approaches, *Journal of Nonprofit Public Sector Marketing*, 20(2), 141-163.
- DPT (2001), *Esnaf ve Sanatkarlara Götürülen Hizmetler Özel İhtisas Komisyonu Raporu*, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Yayın No: DPT:2653-ÖİK:658, Ankara, <http://ekutup.dpt.gov.tr/esnaf/oik658.pdf>,

- Edwards, C., G., Jones, A., Lawton, N., Llewellyn, (2002), Public Entrepreneurship: Rhetoric, Reality and Context, *International Journal of Public Administration*, 25(12), 1539-1554.
- Frickel, S., K., Moore, (2005), *The New Political Sociology of Science*, The University Of Wisconsin Press.
- Gartner, W. B., B. J., Bird, J. A., Starr, (1992), Acting As If: Differentiating Entrepreneurial From Organizational Behavior, *Entrepreneurship Theory and Practice*, 16(3), 13-31.
- Goldberg, L. R., (1996), Evidence for The Big Five in Analyses of Familiar English Personality Adjectives, *European Journal of Personality*, 10, 61-77.
- Gore, A., (1993), *From Red Tape to Results: Creating a Government That Works Better and Costs Less*, Washington, DC, Report of The National Performance Review.
- Güney, Semra ve S. Mutlu (2008), "Bilgi Teknolojilerinin Girişimciliğe Etkileri", *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 3/1, 83-100.
- Hitt, M. A., L., Bierman, K., Shimizu, R., Kochhar, (2001), Direct and Moderating Effects of Human Capital on Strategy and Performance in Professional Service Firms: A Resource-Based Perspective, *Academy of Management Journal*, 44, 13-28.
- Ireland, R.D., M.A., Hitt, D.G., Sirmon, (2003), A Model of Strategic Entrepreneurship: The Construct and its Dimensions, *Journal of Management*, Vol. 29, No. 6, 963-989.
- İrmiş, Ayşe (1998), "Bir Örgüt Kültürü Örneği Olarak Türk Milli Kültüründe Ahilik", *Türk Yurdu*, 18 (126), 35-42.
- İrmiş, Ayşe ve Ö. S. Emsen (2002), *İktisadi Gelişmede Girişimcilik, Denizli ve Erzurum Örneği*, Beta, İstanbul.
- Kenney, M., D., Patton, (2009), Reconsidering The Bayh-Dole Act and Thecurrent University Invention Ownership Model, *Research Policy*, 38, 1407-1422.
- Kets De Vries, M. F., (1985), The Dark Side of Entrepreneurship, *Harvard Business Review*, 63(6), 160-167.
- Laurent, A., (2000), *Entrepreneurial Government: Bureaucrats As Businesspeople* Alington, Va: Pricewaterhousecoopers Endowment For The Business of Government.
- Lewis, E., (1980), *Public Entrepreneurship: Toward A Theory of Bureaucratic Political Power*, Bloomington, in: Indiana University Press.
- Light, P. C., (2008), *The Search For Social Entrepreneurship*, Washington, DC: Brookings Institution Press.

- Llewellyn, N., J., Geoff, (2003), Controversies and Conceptual Development: Examining Public Entrepreneurship, *Public Management Review*, 5(2), 245-266.
- Lydall, H., 1992, *The Entrepreneurial Factor in Economic Growth*, Macmillan: Londra.
- Mair, J., I., Marti, (2006), Social Entrepreneurship Research: A Source of Explanation, Prediction and Delight, *Journal of World Business*, 41(1), 36-44.
- Marangoz, M., (2012), *Girişimcilik*, Beta Yayınevi, 1. Baskı, İstanbul.
- Martin, R., L., S., Osberg, (2007), Social Entrepreneurship: The Case For Definition, *Stanford Social Innovation Review*, 5(2), 28-39.
- Miles, G., K. A., Heppard, R. E., Miles, C. C., Snow, (2000), Entrepreneurial Strategies: The Critical Role of Top Management, in G. D. Meyer and K. A. Heppard (Eds.), *Entrepreneurship As Strategy: Competing on The Entrepreneurial Edge*: Thousand Oaks, Ca: Sage Publications, 101-114.
- Mitchell, R. K., L., Busenitz, T., Lant, P.P., Mcdougall, E. A., Morse, J. B., Smith, (2002), Toward A Theory of Entrepreneurial Cognition: Rethinking The People Side of Entrepreneurship Research, *Entrepreneurship Theory and Practice*, 27(2), 93-104.
- Osborne, D., T., Gaebler, (1992), *Reinventing Government: How The Entrepreneurial Spirit is Transforming The Public Sector*, New York, Ny: William Patrick.
- Özdemir, Süleyman, H. Y. Ersöz, H.İ. Sarıoğlu (2007), “Girişimciliğin ve KOBİ’lerin Ekonomik ve Sosyal Sistem İçindeki Yeri ve İşsizliği Önlemedeki Rolü”, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 2,1, 55-100.
- Öztürk, İbrahim (2008), 2008 Girişimcilik Raporu, İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) Yayınları:8, Raporlar:1.
- Pinchot, G., (1988) *Intrapreneuring*, Wiesbaden, Gabler Eds., Germany.
- Roberts, N.C., (1992), Public Entrepreneurship and Innovation, *Policy Studies Review*, 11(1), 55-74.
- Rocha, H., J., Birkinshaw, (2007), *Foundations and Trends in Entrepreneurship*, Hanover, Am: Now Publishers.
- Ryckman, R., (2012), *Theories of Personality*, Cengage, Learning, MIT, USA.
- Salazar, G.M., (1992), *The Public Entrepreneur: An Empirical Study Unpublished Doctoral Dissertation*, Florida State University, Tallahassee.
- Schumpeter, J. A., 1961, *The Theory of Economic Development*, New York: Oxford University Press (Orijinal basım tarihi 1911’dir).

- Shane, S., 2002, The Foundations of Entrepreneurship, Edward Elgar: Aldershot, İngiltere.
- Stone, J.B., (1992), Public Entrepreneurship in Florida Local Government Administration, Unpublished Doctoral Dissertation, Florida State University, Tallahassee, 26-49..
- Swanson, L.A., D.D., Zhang, (2010), The Social Entrepreneurship Zone, Journal of Nonprofit, Public Sector Marketing, 22, 71-88.
- Swedberg, R., 2000, Entrepreneurship: The Social Science View, Oxford: Oxford University Press.
- Şimşek, Şerif M. (2001), İşletme Bilimlerine Giriş, Yenilenmiş 8. Baskı, Konya.
- The Economist, 1999, “A Survey of Innovation in Industry”.
- Thursb, J., M., Thursby, (2004), Are Faculty Critical? Their Role in University-Industry Licensing, Contemporary Economic Policy, 22(2), 161-178.
- Timmons, J. A., 1999, New Venture Creation: Entrepreneurship for the 21 Century, 5th edition, Boston: Irwin- McGraw Hill.
- TÜSİAD, 1999, Avrupa'da Girişimciliğin Özendirilmesi ve Yaygınlaştırılması – UNICE Kıyaslama Raporu 1999, İstanbul.
- Wieman, C., (1993), Road Work Ahead: How To Solve The Infrastructure Crisis Technology Review, 96(1).
- Zhao, H.: S. E., Seibert, (2006), The Big Five Personality dimensions and Entrepreneurial Status: A Meta-Analytical Review, Journal of Applied Psychology, Vol 91(2).

<http://www.gemconsortium.org/docs/download/2645>

<http://www.kosgeb.gov.tr/Pages/UI/Destekler.aspx?ref=8>

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.556efc0b3188f7.59662006

<http://www.tkgm.gov.tr/>

EKLER :**SORULAR :**

1. Devlet Memurlarının girişimci nitelikleri nelerdir ?
2. Tapu Memuru olarak idealleriniz nelerdir ?
3. Tapu Müdürlüklerinden emekli olanlar, ideallerinizin gerçekleşme durumu nedir ?
4. Emeklilerde girişimci özellikleri var mı ?
5. Girişimcilik ile ilgili fikirleriniz nelerdir ?
6. Hayatınızda girişimcilik ile ilgili projeniz var mı ? Bu projelerin ne kadarını gerçekleştirebildiniz ?
7. Gelecekle ilgili girişimcilik hayalleriniz, umutlarınız nelerdir ?

ÖZGEÇMİŞ

1979 yılında Denizli'nin Sarayköy ilçesinde doğdu. İlk ve Orta öğrenimini Sarayköy İlçesi ve Denizli İli farklı okullarda tamamladı. 2000 yılında Gazi Üniversitesi Tapu ve Kadastro Meslek Yüksekokulu önlisans, 2005 yılında Anadolu Üniversitesi, Kamu Yönetimi bölümünde lisans, 2015 yılında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Pedagojik Formasyon eğitimini tamamladı. 2016 yılından itibaren Anadolu Üniversitesi Uluslararası Ticaret ve Lojistik Yönetimi lisans eğitimi almaktadır.

2005 yılından itibaren Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bünyesinde farklı tapu müdürlüklerinde memur olarak çalışmıştır. Halen aynı kurumda memur olarak çalışmaktadır.